1893 — 1973 80 років Службі Народові

СВОБОДА



SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-8740 — Тел. з Ню Йорку: — BArcly 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXX. Ч. 115. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 21-го ЧЕРВНЯ 1973 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK THURSDAY, JUNE 21, 1973 No. 115. VOL. LXXX.

КОРОТКІ ВІСТКИ

ГЕНЕРАЛ ЕРНЕСТО ГЕЙСЕЛ НАЙМЕНОВАНИЙ на президента Бразилії військовим урядом цієї південно-американської країни. Теперішній президент ген. Еміліо Медічі за законом не може бути вибраним на цей пост ще один раз. Офіційні вибори нового президента відбудуться в січні наступного року. У виборах будуть брати участь тільки члени Конгресу та делегати від стейтових легіслятур. Партія військового уряду має перевагу у Конгресі та у великій більшості стейтових легіслятур. Від 1964-го року Бразилія є під владою уряду, який спирається на збройні сили. Хоч опозиційні партії нарікають, що в країні є брак демократії, то всеодно признають, що за влади теперішнього уряду Бразилія зробила великі поступи в економічній ділянці.

ЗАКОНОПРОЄКТ, ЯКИЙ МАЄ НА МЕТІ ЗАБОРОНИТИ ФІНАНСУВАННЯ БОМБАРДУВАННЯ ворожих позицій в Камбоджі та Ляосі, пройшов через спільну конференційну комісію Палати та Сенату і був переданий для розгляду цілої Палати Репрезентантів. Сенат вже дав свою згоду на цей законопроєкт минулого місяця. Сподіваються, що Палата буде голосувати аж в наступному тижні, тобто, аж після закінчення переговорів між президентом Р. Ніксоном і совєтським верховодом Леонідом Брежнєвим. Коли б Палата заявилася за цим законопроєктом, то Президент всеодно може вжити право „вето".

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ ПРОГОЛОСУВАЛА 2 більйони долярів для поборювання злочинів. Цей законопроєкт пройшов через Палату одноголосно й був переданий до Сенату. За цим законопроєктом 2 більйони мають бути розподілені між стейтами й містами протягом наступних 2-ох років. Законопроєкт також пропонує деякі зміни в способах розподілення цих фондів, бо міста нарікали, що вони не завжди діставали призначені для них суми.

БІЛИЙ ДІМ ЗАПЕРЕЧИВ ЧУТКИ, ЩО ПРЕЗИДЕНТ ЗМІНИТЬ СВОЮ ПОЗИЦІЮ і тепер нібито має заявити, що колишні дорадники Джон Д. Ерліхман і Г. Р. Галдеман навмисне зле його інформували про Вотергейтську аферу. Заступник пресового секретаря, Джералд Л. Варрен сказав, що ці чутки, які появилися в газеті „Вашингтон Пост", не мають ніякого підтвердження. Коли Галдеман і Ерліхман зрезиґнували зі своїх позицій, то Президент був висловив їм своє довір'я.

В ПАРИЖІ РОЗПОЧАЛИСЯ поновні переговори між представниками ЗСА та Північного В'єтнаму в справі економічної допомоги для Північного В'єтнаму. Згідно з проєктом, Північний В'єтнам мав би одержати від ЗСА на протязі найближчих п'яти років допомогу на суму 2.5 більйона долярів. Як відомо, в американському Конгресі є сильна опозиція до такого пляну допомоги Північному В'єтнамові.

ГРЕЦЬКІ ОПОЗИЦІЙНІ ПАРТІЇ ОСУДИЛИ ПРОЄКТ референдуму, що має відбутися в Греції 29 липня. Згідно з пляном уряду цей референдум має затвердити скасування в Греції монархії. Опозиційні партії твердять, що у запляновані формі референдум не дасть змоги населенню висловитися і служитиме для режиму прикриттям його антидемократичного характеру.

ЗАХІДНЬОНІМЕЦЬКИЙ КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД виніс постанову, на основі якої відхилив внесок баварського уряду, щоб припинити дієздатність договору між Західньою та Східньою Німеччинами. Своє рішення суд мотивував тим, що внесок баварського уряду мав би неґативні політичні наслідки, розмірів яких не можна передбачити і унеможливив би приступлення Західньої Німеччини до ОН.

В СЕРПНІ ВІДБУДЕТЬСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ лідерів африканських держав на південь від Сагари, на якій будуть продискутовані заходи в боротьбі з посухою, що в цій частині Африки продовжується вже п'ятий рік. Ідеться тут в першій мірі про такі держави, як Сенеґаль, Мавританія, Малі, Уппер Волта, Чад, Судан та Ніґерія. Посуха нанесла цим державам великі втрати, а продовжування посухи може мати катастрофальні наслідки для населення. Великі втрати ці країни вже понесли в поголів'ї худоби, яка терпить на брак води та паші.

ГОЛДА МЕЇР, ПРЕМ'ЄР ІЗРАЇЛЮ, ПОВІДОМИЛА про своє рішення поновно кандидувати у виборах в жовтні 1973 р. Погодження Голди Меїр кандидувати принаймні тимчасово припинило заповіджений розкол урядуючої Партії праці у зв'язку з боротьбою за лідерство і посаду прем'єра держави.

В СССР ВІДБУЛИСЯ 17 ЧЕРВНЯ вибори до місцевих рад. Як звичайно, у виборах були тільки списки „бльоку комуністів і безпартійних", без ніякої опозиції. За даними ТАСС 67.2 відс. кадидатів в депутати були робітниками і колгоспниками, а 47.4 відс. з числа кандидатів були жінки.

Новий доктор філософії

Піттсбург (Н.) — Д-р Юрій Мельникович, професор у Гірам коледжі від 1968 р., одержав докторат з еспанської мови і літератури на Піттсбурґському Університеті. Д-р Юрій Мельникович, син Еви і Василя Мельниковичів з Янґставну, Огайо, закінчив середню школу в Янґставні а відтак студіював на Піттсбурґському Університеті, де в 1965 р. здобув науковий ступінь магістра. Опісля виїхав на студії до Мехіко. Науковий ступінь доктора філософії одержав в квітні ц. р. Д-р Юрій Мельникович був активним членом СУМА в Янґставні. Він і його батьки є членами УНС — 230 Відділу. Одружений з Керолайн Томас, донькою д-ра і п-ні Томас з Ворен, Огайо. Мають 2 1/2 річну доню Христю.



д-р Юрій Мельникович

Л. БРЕЖНЄВ ХОЧЕ ДІСТАТИ ДОГІДНІ ТОРГОВЕЛЬНІ КОНЦЕСІЇ В ЗСА, СССР ТА ЗСА ПІДПИСАЛИ ЧОТИРИ ДОГОВОРИ

Вашингтон. — Другий день переговорів на вершинах між президентом Ніксоном та Л. Брежнєвим був присвячений питанню совєтсько-американської торгівлі, а також американських інвестицій у розбудову природніх багатств Сибіру. Справа совєтсько-американських торговельних взаємин була предметом дискусії в часі обіду, що його дав Брежнєв для 25 сенаторів і конґресменів, які займають в Конгресі ключеві позиції. В часі цієї зустрічі Брежнєв з'ясував членам Конгресу совєтський плян поширення совєтсько-американської торгівлі, підкресливши одночасно, що про таке поширення торгівлі може бути мова тільки тоді, коли СССР дістане статус упривілейованої держави у взаєминах з ЗСА. Для СССР це питання престижу, поминаючи вже питання фінансових користей і полекшень, коли йдеться про митні оплати. У своєму виступі Л. Брежнєв підкреслював з особливим натиском совєтську вимогу, що торговельні і всякі інші стосунки між ЗСА та СССР мусять бути сперті на базі рівноправности та взаємної вигоди. В часі зустрічі виринула також справа т. зв. додатку Джексона до проєкту американсько-совєтського договору, що заторкує питання вільної еміґрації з СССР та скасування освітнього податку. Цей додаток підписали 76 сенаторів і ледве можна припускати, що вони змінять свою думку без виразного погодження з боку СССР на скасування еміґраційних обмежень. Дискусія над додатком Джексона поширилася на конкретне питання жидівської еміґрації з СССР та утруднень, що їх ставить жидам совєтський режим. Не зважаючи на попередні заяви інших совєтських достойників, що справа жидів — це внутрішня справа СССР, Брежнєв намагався вияснити членам Конгресу становище совєтського уряду, користуючися власними даними про совєтських жидів. У своєму виясненню Л. Брежнєв окремо наголосив, що протягом 1971 року совєтський уряд дозволив на виїзд 68,000 жидам, в 1972 році — 60,200, а в цьому році — 10,100. Він теж зайняв становище до списка 742 жидів, яким, згідно з інформаціями, совєтський уряд відмовив дозволу на еміґрацію. Як виходить з заяви Брежнєва, тільки 149 осіб не дістануть дозволу на виїзд з огляду на безпеку держави. Дискусія на цю тему мала, за інформаціями сенатора Джевітса, „серйозний" характер. Чи і які конкретні наслідки для справи совєтських жидів буде мати ця інтервенція американських сенаторів — покищо важко сказати. Коли ж йдеться про торговельний договір між ЗСА та СССР, то згідно з інформаціями, з боку Уряду буде натиск, щоб Конґрес схвалив для СССР статус упривілейованої держави без додатку Джексона. Розмови на цю тему торгівлі Брежнєв продовжував відтак з президентом Ніксоном в присутності секретаря скарбу Дж. Шульца, державного секретаря Вілліяма Роджерса та спеціяльного дорадника Президента Джона Коннелі. Брежнєву асистували в переговорах міністер закордонних справ А. Громико та міністер зовнішньої торгівлі Н. Патолічев. Головну увагу в цій стадії переговорів було присвячено проєктові совєтського режимі щодо довготермінових американських інвестицій в експлуатацію природного газу в Сибірі.

Підписання нових американсько-совєтських договорів

Згідно із заздалегідь наміченим пляном, другий день конференції на вершинах почався підписанням чотирьох договорів між ЗСА та СССР, тексти яких були узгіднені ще до приїзду Брежнєва. Договори в присутно-

(Закінчення на стор. 5-ій)

ПАМ'ЯТНА ЗУСТРІЧ



Блаженніший Верховний Архиєпископ Кардинал Йосиф Сліпий під час свого недавнього побуту в Торонті прийняв на спеціяльній авдієнції членів Молодіжної Секції Спілки Українських Журналістів Канади. Зустріч відбулася в резиденції торонтського Владики Ісидора, під час якої і зроблено цю фотознімку. Верховний Архиєпископ в розмові живо цікавився працею і плянами Молодіжної Секції СУЖК та зі свого боку висловив ряд заввав і думок про завдання української преси. На фото в горішньому ряді (зліва): Ю. Сеньків, секретар СУЖК Христина Сеньків, заступник голови СУЖК Ірина Макарик, голова СУЖК Нестор Ріпецький та голова Молодіжної Секції СУЖК Богдан Колос. Сидять: Блаженніший Верховний Архиєпископ і почесний голова СУЖК о. митрат Петро Хомин.

(Світлив С. Левцун)

Провідні американці піддержують акцію УККА в обороні людських прав

З поодиноких місцевостей інформують, що ряд провідних американських діячів позитивно відгукнувся на звернення місцевих українських громад та в листах до президента Ніксона піддержав акцію УККА для оборони переслідуваних совєтським режимом українських інтелектуалістів. Користуючись надрукованою в недільному „Ню Йорк Таймс"-і стараннях УККА повною сторінкою з інформаціями про заарештованих і ув'язнених українських інтелектуалістів та апелем 66 професорів американських університетів до американського народу, щоб вимагати від президента Ніксона обстоювання пошанівку людських прав в Совєтському Союзі в теперішніх розмовах із совєтським верховодом Брежнєвим, ряд із провідних американських діячів уже звернувся, або заповів таке особисте звернення до президента Ніксона. Одним із перших, що позитивно відгукнулися на ці заходи, у цьому конкретному випадку на прохання головного предсідника УНСоюзу Йосипа Лисогора, був посадник Джерзі Сіті д-р Пол Джордан, який з листі до президента Ніксона в цій справі м. ін. пише:

"Пане Президенте! У тому часі, як міжнародна атмосфера для миру збільшується та стає надійнішою, світ все ще стурбований безчисленними жертвами тоталітарного переслідування — українських інтелектуалістів, молодих артистів, письменників, учителів та літераторів, що їх заарештовано і засуджено за ніщо інше, як тільки за те, що вони є добрими українцями та віддані демократії. Я прохаю Вас вжити всі впливи Вашого становища в намаганні добитись справедливости для цих людей, згідно з Деклярацією Людських Прав Об'єднаних Націй та самою совєтською конституцією, яка ґарантує свободу слова, зібрання та думки. Ваші теперішні розмови з Л. Брежнєвим дають добру нагоду видвигнути цю справу. Джерзі Сіті оправдано пишається своєю великою і активною українською громадою. Вона дає важливий громадський провід та виявляє багато енергії в багатьох секторах місцевого життя. Я щиро сподіюся, що прихилитесь до цього прохання в користь їхніх ув'язнених і переслідуваних братів..."

„Брежнєв убиває" — інформували українські наліпки

Вашингтон (УІС „Смолоскип"). — 16 червня 1973 р. до ЗСА приїхав на офіційні відвідини ген. секретар Комуністичної Партії СССР Леонід Брежнєв. Різні національні групи, як і преса, по різному сприйняли цей приїзд і по-різному стали в обороні своїх земляків, які дальше знаходяться під пануванням СССР. Найкращу протестну акцію в обороні жидів в СССР провели жидівські організації в Америці в неділю 17 червня, влаштувавши масову демонстрацію біля Капітолю, в якій взяло участь понад 10 тисяч осіб і яка була попереджена багатьма платними оголошеннями в різних американських газетах. До жидівського походу від Капітолю до обеліска Вашинґтона долучилася група українців, зорганізована місцевим Відділом ООЧСУ, що виразно відмітив „Вашингтон Повст" в обширномі репортажі про демонстрацію. Українці у спільному марші з жидами несли написи „Свободу українській інтелігенції!", „Брежнєв, зупини нищення української культури" та багато інших. Напередодні приїзду Л. Брежнєва з Кемп Дейвіда до Вашингтону, у неділю вечорі, 17-го червня, група українських студентів масово розклеїла кругом Білого Дому і на довколишніх вулицях дві англомовні наліпки, з написами „Брежнєв убиває — українців, жидів, чехів, литовців"... і „Брежнєв — звільни українських інтеліґентів!" Не зважаючи на великі труднощі через те, що Білий Дім і довколишні вулиці були під сильною охороною поліції і детективів, студенти знаходили способи, щоб в якнайбільш видних місцях ці наліпки наклеїти. В часі розклеювання, двох студентів були заарештовані поліцією, допитувані в справі мотивів цієї їхньої акції і згодом випущені.

Американська газета в Балтиморі писала про Брежнєва і Україну

Балтимор, Меріленд. — Місцевий щоденник „Нюс Америкен", у числі за суботу, 2-го червня ц. р., помістив коротку статтю Билла Р. Ніла під заголовком „Пишіть до свого конґресмена — Протестуймо проти відвідин Брежнєва". У статті Ніл писав, що Леонід Брежнєв, прихвостень Сталіна та головний провідник комуністичної конспірації, яка хоче поневолити світ, має прибути до ЗСА в ролі „почесного" гостя. Автор писав, що той самий Брежнєв під час Другої світової війни був посланий Сталіним в Україну, щоб там підсилити боротьбу проти нацистів. Автор зазначує, що українці не мали великої охоти боронити комунізм. Ніл писав, що Брежнєв переодягав своїх вояків у німецькі однострої та наказував їм палити українські села й розстрілювати українців з метою витворення протинімецької пропаґанди. У статті автор також закликав читачів писати листи до президента Р. Ніксона та до конґресменів, щоб Брежнєва не приймали як „почесного" гостя, а передовсім, щоб йому не дали змоги промовляти перед Конґресом. Ніл писав що коли б Брежнєв виступив перед Конґресом, то це був би день ганьби для Америки, бо дозволяючи на такий виступ Брежнєва, Америка неначе схвалювала б злочинну політику комуністів.

Посол Індії відвідав Україну

Київ. — Газета „Молодь України" з 16 червня повідомила про відвідини України індійським послом в СССР К. Ш. Шелванкаром, який побував на Україні протягом кількох днів. В Києві К. Ш. Шелванкар мав розмови з представниками уряду УССР, зробив візиту заступникові міністра закордонних справ УССР В. О. Кравцю, а також ближче познайомився з пам'ятниками міста. Крім того індійський посол побував в Херсоні та Запоріжжі, де познайомився з деякими заводами. У Херсоні відбувся якраз тоді спуск на воду судна, збудованого там для Індії. В поїздці йому товаришив індійський консул в Одесі Б. Д. Госвамі.

Проф. д-р Омелян Пріцак видужує після операції

Кембридж, Масс. — Проф. Омелян Пріцак, науковий керівник Гарвардського Центру Українських Студій, вже кілька місяців недужав, але мимо докучливих болів не покидав щоденної праці і своїх обов'язків в університеті. По кілька тижневому обслідуванні спрямовано його однале до шпиталю (Маунт Обурн Госпітал) в Кембриджі, де він пройшов складну операцію. Проф. О. Пріцак повертає до сил і здоров'я його кріпшає. До своїх щоденних зайнять одначе могтиме повернутись щойно за кілька тижнів.

Проф. д-р Омелян Пріцак

Шевченківська Фундація розділила понад $75,000 на потреби української культури в Канаді

Вінніпеґ. — На річному засіданні Дирекції Шевченківської Фундації 5 червня ц.р. відзначено 10-ту річницю зачартерування Фундації актом парляменту Канади. Відкриваючи це ювілейне річне засідання, президент Шевченківської Фундації д-р І. Глинка підкреслив, що за той короткий час Фундація зі своїх чистих доходів розділила на потреби української культури на кінець минулого ділового року $66,201.00, а під час цього річного засідання признано дальших дотацій і стипендій на суму $10,600.00, що дає разом суму $76,801.00.

Екзекутивний директор Фундації д-р С. Яр. Кальба поінформував, що в минулому році одержано нових датків на суму $75,474.94, що піднесло власні фонди Шевченківської Фундації на день 31 березня 1973 р. до суми $518,132.95. Між тими, що зложили датки в минулому діловому році, є 31 новий фундатор, від якого одержано по $1,000.00 і більше, і 4 меценатів, які зложили по $5,000.00 і більше, а саме: Микола Карпюк з Веґревил, Микола Спачинський з Едмонтону, Іван і Анеля Мазурики з Торонта і президент Фундації д-р І. Глинка з Вінніпеґу.

На цьому річному засіданні Дирекція Шевченківської Фундації одобрила звідомлення з праці за минулий рік і уконституювалась на рік 1973/74 в такому складі: д-р І Глинка, президент; д-р Я. Барвінський, заступник президента; Теодора Гаврисишин, секретар-скарбник; і члени: сен. П. Юзик, суддя І. Соломон, інж. В. Денека і А. Мельник.

Астронавти із „Скайлеб"-у відбули „прохід у космосі", готуться до повороту на Землю

Гюстон, Тексас. — Два астронавти із космічної лябораторії „Скайлеб" вийшли на „прохід у космосі", щоб забрати з телескопічних фотоапаратів зужитий фільм і вложити новий. Фотоапарати робили знімки із поверхні Сонця. Під час „проходу в космосі" астронавти Чарлз Конрад і Пол Вейц також направили одну батерію, яка не функціонувала задовільно. Відтак вони повернули до „Скайлеб"-у, де продовжували приготування до повороту на Землю. За останніми плянами, перша залога цієї космічної лябораторії має осісти на водах Тихого океану в п'ятницю, 22-червня, звідкіля їх підбере американський військовий корабель „Тікондерога". Ця залога „Скайлебу" перебуде в космосі 28 днів, на 4 дні довше ніж будь-які інші астронавти. Наступна залога „Скайлебу"-у, яка має бути запущена в космос 27-го липня ц. р., має перебути на цій лябораторії 56 днів.

Загинули два члени залоги дослідного підводного човна

Кі Вест, Флорида. — Лікар проголосив мертвими двох членів залоги дослідного підводного човна „Джонсон-Сі-Линк", який протягом 31 години був застряг у корпусі затопленого корабля. Два інші члени залоги були врятовані та є в доброму стані. Американська військова фльота витягнула цей підводний човен з дна моря у понеділок, 18-го червня, але тоді не старалися відразу відкрити кабіни, в якій знаходилися два загинулі, бо не можна було так скоро зменшити тиску повітря в кабіні. Лікарі твердять, що Е. Клейтон Линк і Альберт Стовер загинули ще перед витягненням підводного човна із дна моря, правдоподібно від дуже низької температури. Остаточну причину смерти встановлять аж по переведенні автопсії. Два врятовані члени залоги, Арчибалд Мензис і Роберт Мік, були в іншій кабіні човна, де температура не впала так низько. „Джонсон-Сі-Лінк", підводний човен малого розміру, виконував досліди для Смітсонського Інституту у водах Атлантійського океану.

О. Ляшко очолював загальносоюзну делеґацію до Польщі

Варшава. — Польщу відвідала урядова совєтська делеґація, яка взяла участь у міжнародному ярмарку у Познані. Загальносоюзну делеґацію тим разом очолював голова Ради міністрів Української ССР О. П. Ляшко, а не, як це звичайно у таких випадках буває, хтось з совєтського уряду в Москві. Совєтський посол в Польщі влаштував, як інформує ТАСС, прийняття для делеґації, на якому були також присутні члени Політбюро Польської Об'єднаної Робітничої Партії та представники польського уряду.

МЕЛАНІЯ НІЖАНКІВСЬКА - СЕМАКА ПОМЕРЛА В БЕЛЬГІЇ

З Бельгії інформують, що там у місті Бльожі 4-го червня ц. р. відбувся похорон відомої письменниці і журналістки та видатної громадянки св. п. Меланії Ніжанківської-Семаки, яка померла 1-го червня, осиротивши сина Олега із дружиною Зосею та дітьми Романом і Ладою.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

У врем'я люте

Не припиняються тривожні вісті з України. Приходять вони між рядками в листах, приносять їх відвідувачі. Народовбивчий похід окупаційного комуно - московського режиму проти українства не тільки продовжується, але й посилюється, в супроводі нових шиканів, нових засудів і нового терору. Відвідини знайомого чи навіть свояка з Америки або Канади викликають там одночасно радість і переполох, що завтра можуть відвіданому пришити ярлик „антисовєтської пропаганди". Щораз частіше трапляються листи з України, в яких прохається: „дайте нам спокій з вашими посилками", хоча родина живе в крайній нужді.

Легко можна собі уявити, як в таких обставинах сприймають та оцінюють в Україні теперішні відвідини совєтського верховода Брежнєва в столиці вільної Америки. Можна собі уявити, які почування викликають передавані телевізією зустрічі, звуки забріханого совєтського гимну та гарматні сальви на честь того тирана у безпосередньому сусідстві обеліску Великого Вашингтона біля Білого Дому, що думає собі наш нарід на рідній і не своїй землі, приглядаючись, як Президент вільної і волелюбної Америки поклепує дружньо по плечі та стискає руку тому совєтському тиранові, заплямлену кров'ю незлічених жертв, виголошуючи при цьому пусті фрази про мир та добро для людства, хоч кожний знає, що ані миру, ані добра не може бути, поки у великій частині світу існує неволя та нехтування найбільш елементарними людськими правами.

Очевидно, ми всі свідомі того, що в політиці немає сантиментів, що державні інтереси не мусять покриватися з почуваннями, але ми також свідомі, що в той самий час, як Америка у своїх теперішніх пертрактаціях направду щиро і чесно думає про мир у світі, то ніщо інше, як тільки „угроблення" Америки та світу, має на думці тиран Кремлю.

У таке „врем'я люте" насувається цілком логічний запит: що ж нам, вільній українській громаді, робити і як поступати, як протидіяти новому викликові і новій загрозі для нашого народу? Ясно, що самі демонстрації та навіть найбільш одушевлюючі твердження і заяви не багато допоможуть. Правильною нашою відповіддю на ці виклики і загрози буде наша єдність і наша зорганізованість, максимальна розбудова нашого стану посідання та наше максимальне самовиявлення в усіх ділянках нашого життя. Завершення Центру Українських Студій в Гарварді та підтримка таких студій в інших університетах, скріплення наших наукових інституцій, як Наукове Товариство ім. Шевченка та Українська Вільна Академія Наук, підтримка і використання таких наших наукових твердинь, як Український Вільний Університет у Мюнхені та Український Католицький Університет в Римі, розгорнення до найбільших можливостей творчости наших науковців, мистців, артистів, розбудова нашого парафіяльного початкового і середнього шкільництва та українознавчих шкіл — усього не перелічити. Здається, що коли б ми з нагоди теперішніх відвідин Брежнєва у Вашингтоні склали були один чи кілька мільйонів долярів на ці наші цілі, то такою нашою демонстрацією ми найкраще висловили б свою опінію про ці відвідини як для наших співгромадян в Америці, так і для нашого народу на рідній землі. Тільки наша зорганізованість, наша єдність, наша жертвенність та наша творчість можуть бути реальною відповіддю на нові виклики у це нове наше „врем'я люте".

„Радянське народовладдя"

17 червня в цілому СССР, а зокрема в УССР відбулися вибори до місцевих рад. Згідно з заявами різних совєтських достойників, ці вибори мали бути „торжеством радянського народовладдя, подією, в якій, як писав І. Грушецький, голова Президії Верховного Совєту УССР, з „новою силою" мала б продемонструватися „непорушна морально - політична єдність радянського народу, животворна міць нашого соціялістичного ладу".

Совєтські чинники доклали чимало зусиль, щоб зацікавити населення СССР цими виборами. На відтинок виборчої пропаганди кинуто величезні засоби партійної машини, змобілізовано мільйони партійців та комсомольців, завданням яких було викресати „ентузіязм" серед широких народних мас. Очевидно, завдання не було легке, враховуючи той факт, що у виборців не було ніякого реального мотиву для ентузіязму. Не тільки важке господарське положення в країні, поважні браки на відтинку постачання, але й брак будь - якої можливости на цю тему вільно та одверто висловитися — все це аж ніяк не могло сприяти тому, щоб населення міст, сіл, областей та округ Совєтського Союзу справді вважало вибори до місцевих рад за вияв „радянського народовладдя". Коли ж до того додати політику московського совєтського режиму в окремих республіках, русифікацію, переслідування, арештування, нищення культурних пам'яток і той факт, що понад мільйон громадян СССР продовжують каратися у концтаборах і на засланні, — то годі в таких умовах серйозно говорити про „народовладдя" і про „радість" совєтського громадянина з права віддати свій голос за т. зв. обранця народу, а фактично за ставленця партії.

Очевидно, вибори пройшли згідно з пляном і за кандидатів „бльоку комуністів і безпартійних" віддано понад 99 відсотків голосів. У підсовєтських умовах це вже традиція: менше як 99 відсотків при голосуванні не буває. Це у свою чергу уможливлює совєтським аґітаторам та пропаґандистам твердити про „всенародне голосування", про „торжество інтернаціональної політики нашої партії", мовляв, як твердить І. С. Грушецький, „нічого подібного не знайти в країнах так званого „вільного світу", де всю владу тримає у своїх руках буржуазія".

Останні вибори до місцевих рад в СССР черговий раз підтверджують, що в „царстві КПСС" нічого нового не сталося. Все і далі йде шляхом, що його накреслили Ленін, Сталін та їхні соратники, включно з Брежнєвим, який якраз тепер у Вашингтоні намагається дещо виторгувати для режиму, що під фірмою „народовладдя" продовжує практикувати диктатуру, терор, експлуатацію та народовбивство.

В. Шандор

СОБОРНИМ ШЛЯХОМ

Рішенням Великої Антанти після Першої світової війни розділено державну територію України між чотирма державами. Внаслідок цього українці були змушені розділено під чужими окупаціями творити власне національно - політичне життя. Таким чином постали на поодиноких українських землях власні політичні репрезентації, які в межах даних їм можливостей діяли завжди по лінії соборно - державних інтересів української нації. Це, на першой погляд ніби непомітне явище, має велику державно - політичну вагу. Жадна, навіть найгірша окупація, не вбила в народі почуття національної та державної єдности з Києвом у проводі.

Одна з таких частин, а саме Карпатська Україна, пройшла подібний шлях свого розвитку. В добі між двома світовими війнами вона створила свою провідну верству, яка в критичних березневих днях 1939 року виявила волю населення по соборно - державній лінії українського народу.

Вороги української державности всякими способами поборюють такого роду вияви і нищать їх носіїв. Це мало місце особливо після Другої світової війни, коли майже всі українські землі опинилися під володінням одного окупанта — Москви.

У вільному світі відзначають дати державних актів поодиноких українських земель та річниці смерти державних будівничих, які впали жертвами. У випадку Карпатської України такою жертвою впав прем'єр федеративної державности, а відтак її перший президент сл. п. монсеньйор А. Волошин.

Уважаємо, що українська соборна державність повинна проявлятись і в соборному відзначуванні пам'яті її жертв. Виглядає незрозумілим і навіть дивним, коли при подаванні імен державних будівничих інших українських земель і навіть партійно - політичних провідників забувається чомусь ім'я монсеньйора А. Волошина, який переважну частину свого життя був стовпом національного життя, а відтак політичним провідником цієї частини української землі. Як приклад, можемо навести статтю п. М. Степаненка в „Свободі" з 6 червня ц. р. під назвою „Моральні елементи буття нації", в якій шановний автор згадує „про світлі постаті державних мужів, полководців і духовних та політичних провідників, що згинули на бойових становищах або були підступно знищені московсько - комуністичною аґентурою", поминаючи мовчанкою постать президента Карпатської України.

Не маємо наміру зменшувати вагу жадної із жертв державно - визвольної боротьби, але уважаємо доцільним зазначити, що в градації тих жертв перше місце повинно належати головам держав та їх урядів. Це має не тільки символічне, але й глибоке практично - політичне значення. Воно не тільки підкреслює й цементує українську соборну державність формально - правно, але й творить сильний соборний арґумент, скріплений життям і кров'ю.

При евентуальній зміні в Центрально - Східній Европі Україна мусітиме обороняти свою державну територію мілітарно і д и п ломатично проти посягань своїх сусідів. Арґумент крови, пролятої на поодиноких українських землях за спільну державну ідею, є найсильнішим виявом нації. Його не легко поборювати всякого роду фальшивими вигадками, як то робили наші вороги в минулому. Такого роду історичні арґументи мусимо плекати між собою так, щоб вони стали невід'ємною частиною нашого національного життя. До скріплення нашої соборної державности мусимо підходити соборним шляхом і використовувати всі соборно - державні арґументи, а в першій мірі арґумент жертв, бо що кров лучить, ворог не розлучить.

Німці і поляки перезоіять ревізію історичних підручників

Варшава. — Вже від кількох років працює спільна польсько-німецька комісія, завданням якої є переглянути, продискутувати та поробити пропозиції щодо матеріялу в історичних підручниках, вживаних в школах Німеччини та Польщі. Справа в тому, що між поляками та німцями є далекойдучі розходження в інтерпретації історії обох країн, зокрема, коли йдеться про західні кордони та польський спротив німецькому „натискові на схід'. Крім того німці по сьогодні продовжують вживати у своїх підручниках дані про німецькі кордони з перед другої світової війни, тобто підкреслюють приналежність теренів на схід від Одри-Нісси, т. зв. відзисканих земель, які тепер находяться в межах польської держави, як німецькі замлі під польською адміністрацією. Польський член згаданої комісії Збігнєв Сабільльо поінформував, що комісії пощастило досягнути погодження щодо інтерпретації польської та німецької історії до 1945 року. Остається відкритим, однак, питання практичного застосування такого узгіднення, що зокрема утруднене в Західній Німеччині, де справа освіти є в компетенції окремих німецьких країв і де немає центрального міністерства освіти. Кожний німецький край вирішує ці справи так, як вважає за доцільне.

Володимир Янів

ПАМ'ЯТІ НАТАЛІЇ ПОЛОНСЬКОЇ-ВАСИЛЕНКО

(Слово над могилою)

Не стало в нас в УВУ нашої Пані Декан!

Не стало в українській громаді Мюнхену нашої Першої Пані!

Не стало взагалі Першої Українки в нашій діяспорі, у чужому, але вільному світі, куди ми спрямували наші кроки, залишивши серця на Батьківщині, щоб могти вільно їй служити. Служила їй до свого останнього віддиху й проф. Наталія Дмитрівна Полонська - Василенко, і тому так дуже доречне при її йменні визначення Першої Пані, що напевно ніхто його їй не відмовить.

Хоч вона ніколи за віком і станом здоров'я не покидала свого подвійного місця перебування — М ю н х ену-Дорнштадту, проте її живу присутність відчував кожний у широкій діяспорі, бо голосно про неї говорили десятки її книг і сотні статтей чи не в усіх поважніших органах нашого скитання. Не менше голосно говорили про те десятки її докторів та сотні студентів, які зайняли між тим найповажніші становища в українській спільноті чи в чужих університетах.

Проте, бувши нашою загальною українською Першою Пані, проф. Полонська-Василенко таки найбільше була зв'язана із Українським Вільним Університетом, і тому мені першому доводиться її прощати від Установи — від Сенату, від Філософічного факультету, від усього нашого Професорського Збору і від Персоналу, з яким Покійну лучили постійно такі теплі й сердечні зв'азки.

29 років — із празьких часів стояла Покійна в перших рядах УВУ, ніколи не втрачаючи віри в нього, стояла в перших рядах української вільної науки взагалі, при чому шість років виконувала — віддано й з посвятою — важкі обов'язки Декана. 32 докторів отримали в неї свою духову формацію і під її вмілим керівництвом написали свої тези. Тисячами листів, вистукуваними працьовито, власноручно на машинці, зуміла вона утримати контакт з ними всіми, розкиненими по континентах.

Сьогодні замовкла її машинка, і не відізветься більше ні в УВУ, ні у самітній кімнаті у Дорнштадті, де вона сама серед сотень книжок і тисяч документів воскрешала світле минуле Батьківщини, щоб воно жило вічно, як приклад і зазив чи нагадувало трагедію нашого народу для перестороги.

Цих кілька фактів вказують на величину втрати, якої зазнає УВУ, вказують на ту пустку, що залишиться після Смерти — завжди нежданої, небажаної, болючої.

А проте, наші почування болю й смутку далекі від переживань на похороні. Бо проф. Полонська не із звичайних людей, вона добрим трудом трудилася ввесь свій довгий вік, — вона певно і без вагань свій шлях перейшла до кінця з піднесеним чолом і творчим пером. І навіть не те важливе, що остання бібліографія її праць, видана УВУ, нараховує 217 позицій, але те, що горіла вона до кінця, до кінця вміла радіти і терпіти. Вона вміла бажати. Коли в УВУ саме тепер виходять два нові збірники і одна монографія, то в обидвох збірниках є статті Покійної, а до монографії свого колишнього студента вона написала передмову, і вже докраю виснажена ще перевела особисто коректу. Це ж тепер друкується в Українському В-ві у Мюнхені 2-ий том її „Історії України", який недарма рецензенти надали окреслення монументальної і яка на десятиліття залишиться найкращим університетським підручником. Але й менші речі говорять про те саме горіння: деякі листи її дійшли до адресатів - студентів уже після вістки про смерть. І навіть у півсвідомості вона ще за годину перед смертю зуміла вкласти до течки, призначеної для УВУ, важливі документи.

Перед силою волі тієї, здавалося б, тендітної, але завжди бадьоро усміхненої, завжди ніжної та уважливої, але одночасно твердої жінки голову мусить схилити кожний.

Хилить голову перед нею і УВУ, якому вона все своє майно записала — бібліотеку, архіви й що найцінніше — рукописи, при чому ще в останнім своїм листі з 3 червня написала ті слова, які тільки доповнюють її характеристику:

„Що думали Ви, Високоповажаний та Дорогий Пане Ректоре, коли писали Вашого листа до мене — але не уявляли напевно, яку радість принесли Ви мені Вашим листом. Я ніколи не відчувала, що Ви так цінили мою участь в УВУ й почували в ній моє серце. Ви праві: протягом 6-ти років воно билося тільки для УВУ — от і добилося! Але й тепер УВУ для мене близьке, і серце моє належить йому і Вам, Дорогий Пане Ректоре, і Секретареві, які теж дихаєте ним".

Це наче її прощання із УВУ, а „добилося" те серце справді на стійці, коли 15 місяців тому 88-літня проф. Полонська приїхала із Дорнштадту на П р о фесорську Раду УВУ, але коли в ній уже не змогла з причини важкої і нежданої серцевої атаки взяти участи. З важким серцем радили ми тоді, коли одночасно проф. Полонська — цілковито знесилена — все таки із своєї кімнати не переставала цікавитися ходом нарад. І, перевезена амбулянсом до свого Дорнштадту, вона — як тільки прийшла до себе — почала порядкувати архіви.

Справді її серце добилося для УВУ. Але й УВУ нагородив проф. Полонську своєю найвищою гідністю — почесним докторатом, який за 52 роки нашого існування отримали лише 53 визначні особи.

На одному з останніх засідань, але так, що проф. Полонська про те отримала ще вістку, вирішено видати Збірник на пошану її 90-ліття, і що мене особисто найбільше зворушує та одночасно зобов'язує: покійна висловила бажання, щоб той Збірник я особисто зредаґував.

Вчорашнє засідання Сенату УВУ було в значній мірі присвячене Покійній, і ми рішили й тут на могилу прийти знов у сорокоусти, але й спом'янути її Академію у Мюнхені, де вона мала стільки друзів, які не змогли сьогодні — у робочий день — приїхати віддати їй останньої послуги, — і тоді зможемо насвітлити ширше світлу постать і творчість Покійної Першої Української Пані.

Віддаємо Покійній наш останній поклін і нашу подяку, свідомі, що складаємо її в чужу землю, але не менше свідомі, що вона живе й житиме в Україні, бо її похорон є одночасно її тріюмфом і її ґльорією, на яку вона заслужила собі цілим життям. І тому „Вічная Пам'ять" по ній звучатиме не тихою скаргою, а вірою у вічне життя.

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

ДО ВИЯСНЕННЯ ПРОФ. М. ЧИРОВСЬКОГО

У „Свободі" з 12 червня ц. р. появився лист проф. Миколи Чировського в справі постання нової Секції Історії НТШ. Автор зупиняється над причинами організації даного тіла, і це уважаємо його особистою справою. Проте, проф. Чировський у своєму листі заторкує також Українське Історичне Товариство, подаючи невірну ґенезу УІТ. Він пише, що члени його Секції „не сподівалися, що дирекція Історично - Філософічної Секції матиме неґативний погляд на заснування нової Секції також після постанови Головної Ради, бо брали на увагу факт, що згадана дирекція не займала ні внутрішнього, ні публічного неґативного становища до факту, що члени ІФСекції заснували поза НТШ третю самостійну наукову установу — Українське Історичне Товариство".

М и н е з н а є м о, звідки проф. Чировський взяв свої інформації тому, що він не був членом-засновником УІТ. Однак, треба підкреслити, що членами - засновниками УІТ були члени УВАН, НТШ а також учені, які не належали до жадних наукових товариств. В цьому легко переконатися всім, хто запізнаний із змістом звернення членів Ініціятивної групи УІТ з 1964 року. Отже, твердження, що члени ІФС створили УІТ не відповідає дійсності.

На цьому місці не бажаю входити у зміст даного вияснення проф. Чировського, призначеного для ширшого круга громадянства. Тут лише хочу згадати, що шан. автор не згадав, що в системі НТШ до створення ІС діяла Історична Комісія НТШ, в якій головою був проф. Василь Ленцик, а секретарем проф. Степан Горак (див. В. Лев, „Сто років праці"..., 1972, стор. 31). Отже, якщо вже наводити певні арґументи для оборони Секції, тоді не треба посилатися на УІТ, яке ніколи не входило в о р г а нізаційну схему НТШ, але подати ті Секції і Комісії в НТШ, які мали безпосереднє відношення до іосторичних дослідів ще до організації нової Секції.

Любомир Винар

Кент, Огайо

ЩЕ ПРО МАТЕРІЯЛИ У „СВОБОДІ"

У „Свободі" з 6-го червня ц. р. у рубриці „Голоси читачів" появився допис пані Л. Дончук з Філядельфії під заголовком „Про матеріяли у „Свободі". Пані Л. Дончук висловлює свої думки про оповідання і статті, що друкувалися у „Свободі" за березень - квітень ц. р.

Як відомо, одною з-поміж найбільш популярних дописувачів до „Свободи" є наша письменниця Леся Лисак, і тому мене дивує, що у названім дописі про неї немає згадки.

На мою думку, дописи Лесі Лисак оживлюють газету тематикою і приємним та невимушеним стилем. Її оповідання з жіночою ніжністю змальовують картини людського життя, вводять нас у світ ідеалів та глибоких людських почувань, про які багато з нас забуваємо у щоденній метушні, пригадуючи, що поза брутальним щоденним життям існує ще другий, повний краси світ.

Тому саме й популярність її оригінальних творів

Думаю, що вони заслуговують на особливу увагу.

В. Гузар

Торонто

ДЕ БУВ АВТОР?..

Дорогий Пане Ікер!

У відповідь на Ваш фейлетон у „Свободі" ч. 102 п. з. „Де наші хлопці?" — про І-ий Концерт Визначних Учнів УМІ в Ню Йорку, дозволяю собі переслати Вам програмку з II Концерту, що відбувся 3-го червня в Українському Інституті Америки, і спитати Вас: „А де Ви тоді були?"

Бо на II Концерті виступали вже три хлопці, як соколи, і то не якісь припадкові, а такі, що студіюють в Інституті по 8-10 років. Їхні імена: Олег Сохан і Олесь Кузишин (фортепіяно) і Петро Ріверс (скрипка). Всі три гарно одягнені і коротко пострижені, приємно було на них подивитися, а також послухати. Одне прикре, що на таких концертах наша публіка звичайно „не дописує".

Олена Сохан

Вудкліф, Н. Дж.

Леся Лисак

СУМНА КОМЕДІЯ

— Ми змарнували вечір і набралися несмаку, — сказав з досадою чоловік. — І за це ми заплатили двадцять чотири доляри! Але хто міг про це знати? Адже рецензії захвалювали цю музичну комедію! — Та, глянувши на Веру, він опанував своє невдоволення: — Що ж, і таке трапляється. Такі тепер часи...

Вера і чоловік якраз вийшли з нової музичної бродвейської комедії. Сценічні музичні дійства вони обоє любили ще з тих далеких часів, коли з поважним надщербленням скупих студентських бюджетів купували квитки на „ластівку" — третій балькон. Дерев'яний, позбавлений усяких прикрас і вигід третій балькон у Львівському Оперовому Театрі. Звідтам можна було прекрасно почути „Кармен" чи „Пташника з Тиролю", зате трохи трудніше було побачити обличчя співаків і акторів. Проте, попри цю невигоду, молоді тоді люди виходили з вистав у піднесеному, бадьорому чи вдумливому настрої. Нині вийшли з почуттям несмаку.

Героєм музичної комедії, яку вони щойно оглядали, був молодий принц - престолонаслідник, син могутнього середньовічного володаря. По закінченні високої школи, принц приїхав на батьків двір, і зразу все кругом йому страшенно не сподобалося. Батько — володар, на його думку, був деспотом і дурнем. Увесь державний лад — на його думку — був безглуздий. Молодий принц вирішив зразу все докорінно змінити. Позбутися батька і завести новий лад у державі. У першу чергу розв'язати армію, до якої чув відразу, вважаючи кожну армію загрозою для світового миру. Далі - видавати з державної скарбниці грошові допомоги всім, хто тільки забажає, бо навіщо люди мають утруднювати собі життя будь-якою працею? Враз з тим скасувати всі державні податки, вважаючи їх визиском громадян. А його громадяни — мріяв принц — мали б бути всі без вийнятку щасливі і проводити життя в самих розвагах, між якими на першому місці були б еротичні пригоди.

Щоб здійснити ці дуже розумні й справедливі — на його думку — реформи, принц організує групу змовників, які вбили б батька-володаря і перевели зміни в державі. Та змовники, дізнавшися, які кари чекають на них у випадку невдачі, розбігаються переляканi, і принц власноручно вбиває свого батька. Заганяє йому ножа у спину в хвилині, коли батько молиться: „Боже, дай мені силу кермувати складними д е р ж а в н и м и справами!" Услужні дворяни зразу підносять вбивникові королівську корону. Та ця корона завелика для голови молодого володаря, і він, погравшись з нею, викидає її на смітник.

„Розумні" зміни, які він запровадив, відразу ж викликають катаклізми: потребуючі не можуть одержати допомоги з с к а р б н иці, бо багатії не платять податків. Вороги, дізнавшись про розв'язання армії, нападають на країну і поголовно вирізують невинне населення. Держава розвалюється серед терору, паніки, нужди і голоду. Безрадний й докраю переляканий молодий володар покидає все і рятується втечею у глухий закуток іншої країни. Там, відрікшись своїх недавніх володарських амбіцій, пробує з б е р егти своє нужденне існування, шукаючи захисту у жінки — багатої вдови. Але тут треба працювати, а він працювати не вміє і не любить. Зрозпачений, просить Бога про чудо: хай Бог воскресить батька, і хай батько ним заопікується, бо він сам не годен дати собі ради у житті...

У музичній комедії таке „чудо" діється. Актор, що грав ролю вбитого батька-володаря, підводиться, спокійно витягає зі спини ножа і каже до сина: „Я прощаю". А син скоренько віддає батькові королівську мантію, мовляв, роби, як знаєш, бо це все мені не під силу. Я не годен знайти навіть сенсу мого власного життя.

— Думаю, що ця сценічна фабула ніщо інше, як виразний натяк на теперішні наболілі проблеми, — сказала Вера.

— Так, сатира на нашу невеселу дійсність, — сказав чоловік. — Події відбуваються ніби в середньовіччі, яке американці звуть часами „dark ages" — темні часи — а „принц" ухарактеризований на сучасного босяка у вистріпцяних „блу джінс". Він раз-у-раз повторює фрази, які чуємо тепер щоденно, аж до зануди: суперпацифістичні патякання, нарікання на „деспотизм" старших, вимоги л е г к о г о життя без праці і багато іншого. Та чи на те ми пішли до театру, щоб ще раз почути те, що чесній, нормальній людині вже переливається вухами?

— Заспокійся, милий, — лагідно всміхнулася Вера. — Ця перепосна їдким цинізмом комедія не призначена для тих, які шукають у мистецтві шляхетности, добра і краси чи відпруження від злободенної гіркости. Це радше пересторога, що всякий надмірний лібералізм доводить до катастрофи.

— Щось неначе терапія, якою лікується болячки наших прикрих часів? — підсміхнувся чоловік.

— Щось в цьому роді, — всміхнулася Вера. — І таке лікування потрібне. І я сподіваюся, що за якийсь час, замість понурих „комедій", котрі б'ють таких, як ми, по нервах, ми знову побачимо щось ясне, підбадьорюююче, ушляхетнююче.

— У житті чи на сцені, Веро? — зажартував чоловік. — Та маєш рацію: після темряви завжди м у с и т ь прийти світанок.

Вони йшли, побравшись за руки, як колись у молодості, коли їм ясніла віра і надія у непідфальшова н у правду і чесноту життя.

ПАТРІЯРШЕ СВЯЧЕННЯ ХРАМУ СВЯТИХ ВОЛОДИМИРА Й ОЛЬГИ В ЧИКАҐО

Чикаґо (Н.Н.) — Вершком перебування Первоієрарха УКЦеркви в Чикаґо було врочисте посвячення новозбудованого храму св. Володимира й Ольги в неділю 20 травня. У ранні пообідні години було рухливо на закритому для руху бульварі Овклей перед новою церквою та на довкільних вулицях. Маси народу збиралися з усіх напрямків української дільниці міста. Багато людей не поверталися додому після величавої Архиєрейської Літурґії, відслуженої Блаженнішим Йосифом і п'ятьма іншими Владиками дообіду в чикаґській пристані. Велика маса людей прибула прямо перед новий храм. Організатори свята, порядкова служба ще зайняті останніми підготовчими дрібницями, щоб все вийшло за пляном. Поліція реґулює рухом.

Вулиці і будинки прибрані в прапори, Портрети Блаженнішого, написи та декоративні стрічки. З багатьох будинків і стін видніють гасла „Вітаємо Патріярха", „Вітай Первоієрарше" українською і англійською мовами. В центрі уваги новий храм — плід трирічних зусиль великої громади, парафії св Володимира і Ольги, яка нараховує понад тисячу родин. Новий храм у візантійсько-українському стилі нагадує собори княжого Києва чи Чернігова. Він підноситься високо понад довкільними будівлями своїми п'ятьма куполами, які хоч ще не позолочені (бо храм ще не закінчений), проте викликують велике враження. Фронтова стіна, де має бути невдовзі вмонтована мозаїка, прибрана в зелень, прапори. На високій експланаді перед церквою — престіл, місця для почесних гостей, гарне сідалище для Владик, місця для хору і оркестри, а при вході на храмове подвір'я вітальна арка (брама). Біля неї вітатимуть Патріярха в оточенні його Владик, що має довершити акту посвячення цієї церкви.

Процесія і вітання

О 4.30 год. розпочався торжественний хід - процесія з парафіяльного культурного осередку при Чикаґо Евеню. Прапороносці комбатанських і молодечих організацій, церковні хоругви, старші брати і сестриці, церковний причет з двораменним патріяршим хрестом, священики і Владики перед Блаженнішим Йосифом ступають поволі і врочисто. Діти із садочків сиплють квіти перед Патріярхом. За ним почесні гості — майор Чикаґо, Річард Дейлі, репрезентанти міської і повітової управи, представники стейтової леґістратури, військові власті та інші.

Перед вітальними воротами вітають Первоієрарха діти з квітами, Парафіяльна Рада — хлібом-сіллю, (промовляв головний радний д-р О. Фаріон), а від отців душпастирів — митрополичий радник Павло Джулинський, який передав Блаженнішому ключі від храму. На підвищенні перед церквою о. Марiян Бутринський представив майора Дейлі і цей передав Блаженнішому Первоієрархові привіт від міста, вітаючи в його особі усю поневолену мученичу Українську Церкву, як також поґратулював українській громаді за побудову такого чудового храму.

Акт посвячення

Біля престолу стали разом з Блаженнішим Йосифом Владики — Митрополит Філядельфійський Амброзій, Єпископ Чикаґський Ярослав, Єпископ - гість з Канади Ізидор та Владика-помічник з Філядельфії Василь, а з ними священики катедральної церкви св. Миколая, очолені о. прелатом П. Леськовим, інші священики Чикаґо й околиці, о. митрат П. Хомин з Торонта та парафіяльні душпастирі св. Володимира й Ольги. Були також українські православні священики на чолі з митрофорним протоієреєм Ф. Білецьким та римо-католицькі священики довкільних парафій. До обряду свячення співав мішаний церковний хор „Прометей" під проводом Р. Андрушка.

Блаженніший Патріярх сам посвячував вхід та внутро храму, а два священики — о. митрат Хомин і о. крилошанин С. Кнап з процесією обійшли з двох боків церкву та посвятили її ззовні. Тисячі вірних у великій побожності, а багато із сльозами в очах слідкували за цією зворушливою церемонією.

Дві історичні промови

Після Євангелії отець парох М. Бутринський виголосив коротке слово, наголошуючи ідейні основи цієї традиційної парафії, заснованої перед п'ятьма роками Блаженнішим Йосифом у порозумінні з Владикою Ярославом, її відданість ідеям помісности та патріярхатові. Він відзначив присутність на цьому святі православних братів — священиків і вірних, зокрема митрофорного протоієрея Ф. Білецького, настоятеля катедрального храму св. Володимира. З вдячністю згадав о. Бутринський факт, що вже майже п'ять років гостинний православний собор є також домом молитви українців католиків, парафіян св.Володимира й Ольги.

Тоді зайняв слово о. Ф. Білецький. Привітав тепло Первоієрарха Української Католицької Церкви, Блаженнішого Йосифа, висловив подив до його невгнутої послідовности в обороні своєї Церкви й української правди в Україні й перебуваючи на засланні, та тут, у вільному світі. Висловив о. митрофорний протоієрей побажання від православних, щоб теперішні змагання УКЦеркви за канонічне завершення закінчилися успішно та закликав до зближення і братерських взаємин між двома українськими Церквами, прикладом чого є наше Чикаґо.

Вкінці промовляв Блаженніший Йосиф. Він, видимо зворушений торжественною хвилиною і великою масою присутніх та величчю новозбудованого храму, закликав усіх подякувати Всевишньому за цю радісну подію і велику ласку, що допоміг нам тут зібратися й посвятити цей новий храм. Він склав признання активній громаді парафіян св. Володимира і Ольги за жертвенність і прив'язанність до своєї церкви Все це заслуговує на наслідування й по інших осередках. Згадав Верховний Архиєпископ славне минуле Христової Церкви в Україні, світлі постаті Рівноапостольних Князів Володимира й Ольги, ім'я яких носить новозбудований храм і парафія.

Наш Патріярх — святитель храму широко накреслив завдання віднови Христової Церкви в Україні на основі патріярхату та поєднання Божого з народом. Звертаючися до о. митрофорного протоієрея Білецького, Блаженніший Йосиф подякував православним братам за акт братньої допомоги та закликав до вужчої співпраці і зближення обидвох Церков, наслідуючи ттрадиції церковної єдности в княжу добу та спроби до об'єднання українських католицьких і православних ієрархів в 17 століттi, головно за Могили і Рутського.

Англійською мовою відповів наш Первоієрарх на привітання мейора Дейлі, кажучи, що наші земляки вносять свою працю та елан у розбудову цієї великої країни і великого міста Чикаґо, рівночасно зберігаючи прив'язання до культури і традицій батьків і дідів, та тим виповнюючи свої обов'язки супроти поневоленого народу в Україні.

Многолітством церковній ієрархії і будівничім храму та співом „Боже Великий" закінчено це торжество посвячення. Під час процесії до парафіяльного осередку хор співав Володимирський гимн „На стягах, на блакитних", що став парафіяльним гимном,а далі оркестра СУМА продовжувала грати релігійні мелодії. Народ під гучні оплески і вигуки „Слава Патріярхові" супроводив маєстичну постать Блаженнішого і Владик та інших достойників, які проходили поміж стрункими рядами молоді Пласту і СУМА та комбатантів.

Під час посвячення на місці відбулася збірка на будову церкви, яка дала понад 25 тисяч долярів. Оцінюють приблизно 7 - 8 тисяч учасників, що виповнили вулиці, бальконі, а то й дахи будинків навколо.

Кінцеві акорди

На закінчення торжеств посвячення храму Сестрицтво Покрова Пресвятої Богородиці при парафії св. Володимира й Ольги приготовило прийняття Владикам, священикам і почесним гостям в парафіяльному осередку. Відпочивши після довгих служінь і дуже зайнятого дня, Блаженніший ще зустрівся з представниками парафіяльної ради та церковних організацій — Сестрицтва, Братства св. Андрея, братства церковних впорядників св. Михаїла, хору, які склали Блаженнішому подарунки, в тому і модель новопосвяченого храму, призначений для Музею в Римі. Модель виконав парафіянин Борис Савин. Під звуки хорового співу Блаженніший і Владики залишили гостинний осередок, але на подвір'ю їх чекала інша несподіванка. Тут зібралися молодечі організації та ансамблі парафії: Братство молоді св. Бориса і Гліба, Вівтарна Дружина, дівочий хор „Черемшина", хлоп'ячий хор „Дніпро" та Театральна Студія Молоді. Вони від себе привітали дорогого гостя а також склали різні подарунки. В руках у дітей нагло замаяли сотні прапорців на привітання, а з уст молоді понеслися виклики „Слава нашому Патріярхові".

Блаженніший, не зважаючи на втому, радо провів ще кілька хвилин серед захопленої молоді, промовивши до них кілька слів і знаходячи для кожної групи щось заохочуючого. Молодь зачарувала нашого Первоієрарха, а Він — своєю присутністю та словами — полонив молодь і дітвору. Ця спонтанна зустріч залишила незатертий слід у серцях та пам'яті наших наймолодших парафіян. Так само обряд посвячення цього нового храму - пам'ятника помісности залишиться пам'ятним для всіх його учасників. Справді бо, не знало досі українське Чикаґо такого іншого Великого Дня, як неділя 20 травня 1973 — день Патріяршого посвячення Собору св. Володимира й Ольги.

ЗАМІТНА АКЦІЯ УККА В ОБОРОНІ ПЕРЕСЛІДУВАНИХ УКРАЇНСЬКИХ ІНТЕЛЕКТУАЛІСТІВ

16 THE NEW YORK TIMES, SUNDAY, JUNE 17, 1973

An Open Letter to The American People

Fellow Citizens:

[illegible]

CRASS VIOLATIONS OF HUMAN RIGHTS IN UKRAINE

[illegible]

THE CASE OF THE UKRAINIAN INTELLECTUALS

[illegible]

VYACHESLAV CHORNOVIL ...

VALENTYN MOROZ ...

YURY SHUKHEVYCH ...

IVAN SVITLYCHNY ...

IVAN DZYUBA ...

INNOCENT VICTIMS OF TOTALITARIAN GENOCIDE

[illegible]

For further information please contact:
UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE OF AMERICA, INC.
302 West 13th Street, New York, N.Y. 10014
Tel. (212) 924-5617

American Scholars in Defense of Ukrainian Intellectuals

[illegible]

Саме в тому часі, як у Вашинґтоні, столиці Америки, з почестями приймають та дружньо поклепують по плечах совєтського тирана Леоніда Брежнєва, який приїхав шукати економічних привілеїв для свого народовбивчого режиму, у совєтських таборах каторжної праці та у в'язницях караються десятки і сотні молодих українських інтелектуалістів, беззаконно запроторених там совєтськими тиранами типу Брежнєва. Щоб в обороні цих неповинних жертв совєтського народовбивства не мусіло говорити каміння, Український Конґресовий Комітет Америки подбав, що на другий день після приїзду Брежнєва до Америки, в неділю 17-го червня появилася в „Ню Йорк Таймс"-і ціла сторінка з апелем 66 професорів американських університетів до американського народу, щоб президент Ніксон в теперішніх розмовах з Брежнєвим обстоював пошанування людських прав в Совєтському Союзі як одну з головних будь-якого дальшого американсько-совєтського порозуміння. Вгорі — фотостатична копія (вчетверо поменшена) сторінки в недільному „Ню Йорк Таймс"-і. УККА сподівається, що наше патріотичне громадянство своїми збільшеними пожертвами на фонд УККА допоможе покрити зв'язані з публікацією цієї сторінки поважні видатки.

Матура в „Рідній Школі" церкви Арх. Михаїла в Ню Гейвені

Добігає двадцять п'ять літ, як могутня хвиля нових емігрантів почала причалювати до берегів вільної Америки. Тоді о. А. Борса, не тільки подвоїв свою парафію в Ню Гейвені, але й відкрив при церкві нову Школу Українознавства для старих і нових поселенців, назначуючи її управителем бл. п. М. Матвієва Мельника. Його наслідник о. Ст. Чомко побудував школу для наших дітей і сьогодні в приміщенні її навчається в десяти клясах до п'ятдесяти учнів. Щорічно відбуваються матуральні іспити, під час яких наші абсольвенти переходять письмо і й усні перевірки з ділянок: літератури, граматики, історії, географії, і культури.

У цьому-ж році приступили до матури: Адріяна Кульчицька, Рома Маслянка, Ольга Подригуля, і Олександра Шимків. Вони склали іспити з дуже добрим вислідом, одержуючи дипломи, що були завірені підписами: предсідника Іспитової комісії о. М. Мищишина, та членів Іспитової комісії: проф. І. Телюка, що іспитував з історії, дир. Е. Матвієнка, з культури, проф. В. Фісоловича, з географії, та д-ра М. Борисюка, що навчає довгі роки в цій школі, на трьох вищих річ. курсах, з літератури і граматики. Дипломи видається з рамени Колеґії св. Василія в Стемфорді, до якого є афілійовані ці Вищі Курси Українознавства.

По іспитах було прийняття для членів Комісії, приготоване батьками градуантів, та Ніною Сметанюк, що сповняє в школі функцію імпрезового референта.

У неділю, 17 червня по Богослужбі, відбулася роздача свідоцтв і нагород для усіх учнів школи. Проводив голова Управи д-р О. Лодинський, промовляв проф. Іван Телюк, висловлюючи радість із приводу досконалої підготови абсольвентів до матури, а відтак вручив чек на 25 дол. відмінниці Лесі Шимків. Цю дотацію фундував УНСоюз, як повідомив заступник голови УНС проф. І. Телюк, у сумі десять тисяч для найкращих студентів шкіл українознавства в ЗСА і Канади.

М. Б.

25-річниця смерти композитора Павла Углицького

18-го березня 1973 р. в мотелі Дмитра Чутра в Маямі відбулись наради, на яких обговорено такі справи:

1. У зв'язку з 35-річчям Карпато-Української Держави, близький співробітник композитора Павла Углицького Дмитро Чутро пригадав, що саме цього року припадає також 25-та річниця смерти композитора. Він поінформував присутніх, що композитор П. Углицький написав музику до балету „Леґінь"; лібретто написав Д. Чутро. Цей балет був присвячений Карпатській Україні та її президентові о. Августинові Волошинові. Саме з приводу цих двох річниць варта його видати. Для цієї цілі потрібно біля 1,500 дол., а тоді 1,000 примірників буде до диспозиції балетним студіям і всім тим, що шанують пам'ять композитора та президента Карпатської України о. А. Волошина. Зреалізувати цю справу взяв на себе інж. Василь Бора. Він має знайти 15 охотників до Видавничого Комітету, які складуть по 100 дол. на Видавничий фонд. На членів Комітету зголосились: д-р С. Росоха, Д. Чутро, Іван Коцан і Теодор Сидор. Головою комітету вибрано інж. В. Бору, який має підшукати ще решту охотників.

2. Д. Чутро поінформував теж присутніх, що з початком липня припадає 25-річниця смерти Павла Углицького, видатного українського композитора і великого патріота, який тепер призабутий людьми, а могила його запалась і заросла бурянами на цвинтарі в Ню Джерзі. Його старання, щоб тлінні останки композитора перевести до Бавнд Бруку не увінчались успіхом. По дискусії вибрано Комітет, який має зайнятись цією справою. До Комітету ввійшли: Дмитро Чутро, голова; д-р Степан Росоха, заст. голови; інж. Василь Бора, секретар; Михайло Ганьошин, скарбник (Пассейк), а члени: дир. Юліян Ревай, Олександер Яремко і Пилип Дубас (Філядельфія), Люба Кобрин (Ню Йорк), проф. Віталій Вовк (Клівленд).

Завданням Комітету є: полагодити всі формально-леґальні справи, зв'язані з перенесенням тлінних останків, зібрати потрібні фонди і влаштувати в Бавнд Бруку поминки. 26-го березня Президія Комітету відвідала Митрополита Мстислава, що саме в той час був в Маямі на візитації парохії св. Миколая, який погодився вибрати якнайкраще місце під могилу для сл.п. композитора.

Пожертви на ту ціль просимо пересилати на адресу скарбника Комітету: M. Hanioshyn, 115 Lafayette Ave., Passaic, N.J. 07056.

Чотири втілення „Царя Оха"

Чарівну українську казку про „Лісового Царя Оха" знали колись найширші маси української дітвори. Її оглядали на сценах дитячих театрів, особливо в Східній Україні де знаменита письменниця і публіцистка Олена Пчілка враз з геніяльною донькою, Лесею записали її для домашнього театру і залюбки її грали.

З „Царем Охом" я зустрілася в Арґентині. Покійний сьогодні вже письменник Олексій Сацюк, земляк Лесі Українки, наслухавшись в дитинстві тієї казки, можливо ведений тими ж благородними інтенціями, що Олена Пчілка, а може зачарований літературністю сюжету — написав п'єсу „Лісовий Цар Ох", в якій три дії сполучувались піснею Жевжика, що заступав грецький хор. Цю п'єсу мала я приємність слухати на одному з вечорів Спілки Науковців, Літераторів і Мистців в Буенос Айресі, на авторському вечорі згаданого письменника. П'єса зробила на всіх слухачів велике враження. Під тим враженням мистець В. Ласовський рішив її вивести на сцену. Тому що в Буенос Айресі не було в тому часі такого театру, Ласовський збудував ляльковий театр, поробив надзвичайно вигадливі ляльки, фантастичні декорації і згуртував п'ятеро акторів, які грали, співали і керували ляльками. Акторами були гарячі прихильники театрального мистецтва, члени тодішньої театральної студії. Вистава лялькового театру відбулася декілька разів в столиці Арґентини та її околицях, викликаючи кожного разу надзвичайне захоплення не лише дітвори, а й дорослих глядачів. Особливе враження справляли декорації, вміло примінене світло та знаменито синхронізоване з грою артистів-ляльок, музичне тло.

На жаль, виїзд до Америки і автора п'єси і постановника та мистця, змусив припинити діяльність цього цікавого театру і пересудив долю „Царя Оха". Незавидні умови в Америці та й несподівана смерть Олексія Сацюка здавалось припечатали життя тієї гарної п'єси. Але це лише так виглядало: обжившись трохи, мистець Ласовський віддав п'єсу сумівському театральному гуртковi в Брукліні і згаданий гурток поставив „Царя Оха" своїми силами на звичайній сцені, очевидно, з деякими змінами. Тому, що гурток має серед своїх аматорів талановитих танцюристок, довелося до п'єски дописати кілька балетних сцен, музику до яких написав тоді ще зовсім молоденький Яро Ласовський. І ця вистава йшла двічі на сумівській сцені, завжди з повним успіхом.

Аж тут ця народна казка, драматизована талановитим письменником приваби л а вже вчетверте своїм гарним сюжетом, персонажами з світу української демонології — барвистими постатями мавок, русалок, лісових звірів, комах, добрих і злих духів, керівничку театральної студії в Ню Йорку, Лідію Крушельницьку, яка ввела „Царя Оха" до репертуару своєї Студії. Прем'єра відбудеться 14 жовтня 1973. Музику пише Ігор Соневицький, хореографія — укладу Ольги Ковальчук-Івасівка, оформлення та костюми проєктує Марійка Шуст. Розпоряжаючи чи не сотнею молоді, — студії зовсім під силу постава п'єси на великій театральній сцені. В цей спосіб твір Олексія Сацюка святкуватиме четвертий виступ на сцені, четверте своє втілення.

Очевидно з огляду на велике число студійців, п'єсу треба було знову трохи поширити і для цього перший її поставник, Ласовський дописав до неї пару фраґментів і в той спосіб зробив з неї музичну феєрію. Дописанням останньої дії п'єси і впровадженням у дію декількох символічних постатей як напр. Білого Діда як протиставлення злому Охові, він надав видовищу характер „моралітe", виховного твору.

Бачивши попередні гарні вистави студії Лідії Крушельницької, надіємось, що вистава п'єси „Лісовий Цар Ох" буде не лише мистецьким явищем в нашому скупому на такі нагоди життя, але й вінком пам'яті на могилу письменника, що збагатив нашу драматичну, для дітей літературу, чудовим твором.

Зокрема приємною подією це буде для синів Олексія Сацюка, д-ра Богдана та Олега, для яких писав батько цю п'єсу, коли вони були це дітьми.

Кому з нас дорога українська культура творення в умовах великого розпорошення наших поселень, кому на серці лежить справа культурного виховання нашої дітвори на кращих зразках діяспоральної творчости майстрів тієї міри, що режисер Лідія Крушельницька на чолі її ансамблю той при нагоді кожної її постанови жаліє, що цими поставами радується розмірно мале число дорослих і недорослих глядачів. Чи не час нарешті потурбуватись про те, щоб постави Лідії Крушельницької були зафільмовувані, хоча б і 16 мм апаратом, що дало б змогу радуватися ними тисячам малят і дорослих глядачів в найдальших від Ню Йорку наших поселеннях.

Оксана Керч

ВІСТІ З ТОРОНТА

На пошану ген. Тараса Чупринки - Шухевича. У понеділок 5-го березня ц. р. у роковини геройської смерти ген. Романа Шухевича — Тараса Чупринки, головного Командира УПА, відбулася в Торонті імпреза на його пошану. Колишні вояки УПА і молодечі організації СУМ і Пласт та численне громадянство зібралися у церкві св. Миколая, де відслужено панахиду за спокій душі Генерала, а опісля відбувся в церковній залі апель молодечих організацій. Панахиду відслужили отці: о. декан І. Сиротинський, о. Ю. Микитин, о. С. Харина, співав чоловічий хор „Прометей" під керівництвом мгра В. Кардаша. Отець декан І. Сиротинський виголосив патріотичну проповідь. Апель молоді залишив незабутнє враження. Звіт проводам обох організацій свята Т. Татарином, апелем і святковим наказом пластуна А. Цибульського, в і д співанням пластового гимну, деклямацією Марусі Перун та словом голови Станичної Старшини Пласту М. Хабурського, відзначено святкування. Імпрезу закінчено співом національного гимну.

Маніфестація любови і пошани. Від 5-го травня ц.р., коли біля три тисячі вірних Торонтської Єпархії, разом із своїм Владикою та священиками, зібралися на Торонтонському летовищі, щоб в пошані й любові привітати Їх Блажество, Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа, аж до останніх днів від'їзду їх Блаженства, Українське Торонто було з ним. Це була велика маніфестація у найбільшій арені Торонта, Майпел Лі, де з біля 20 тисячами вірних, Владиками, священиками, мистецькими виступами, молоддю, з відвидинами окремих парохій, церков, організацій, установ, товариств, бенкети на пошану їх Блаженства і Преосвященного Владики Кир Ізидора; все це було глибокою маніфестацією любови і прив'язання до Первоієрарха, Духового Батька і найбільшого сина Українського Народу нашого часу. Цілий час перебування нашого Первоієрарха між нами залишиться незабутнім на ціле життя. Він залишив нас, щоб і далі вести нас і нашу Церкву до висот, однак цей великий підйом, згуртовання і єдність — він залишив нам на завжди.

25-річчя СУМ. 20-го травня ц. р. в залі Українського Дому відбувся величавий бенкет у 25-річчя Спілки Української Молоді (СУМ) в Канаді. По береги заповнена велика заля, молодими і старшими, гостями і представниками, показувала здорову співдію поколінь, що є найкращою запорукою нашого майбутнього. Бенкет відкрив П. Микуляк — голова Ювілейного комітету, програмою проводив дружинник Ярослав Заяць. Вшануванням померлих членів СУМ і молитвою, яку провів капелян СУМ о. д-р М. Стасів, продовжувано програму бенкету. Доповідь виголосив д-р Б. Стебельський — голова Крайової Виховної Ради, а про обов'язки і завдання вже вихованого у СУМ нового покоління, говорила дружинниця — студентка Надя Михайлиця. Окремо представлено колишніх голів СУМ із теперішнім — мгром Т. Буйняком. З привітаннями виступали: капелян СУМ о. д-р М. Стасів, о. Т. Міненко — капелян для сумівців православного віровизнання, Р. Вжесневський — голова Крайової Пластової Старшини, п-і Хр. Болюбаш — Пластова Станиця в Торонті. Від ОУВФ виступав д-р Р. Малащук. Зі словом виступив голова КУ СУМ д-р Т. Буйняк. Подякою голови Торонтонського Осередку — господаря бенкету Я. Фенина, закінчено промови. На бенкет наспіли теж численні письмові привіти від установ і організацій. Зачитано привітання від Верховного Архиєпископа Їх Блаженства Йосифа, архиєпископа Михаїла — первоієрарха УГ-Православної Церкви, митрополита Максима, владики Ізидора, голови Світової Управи СУМ — мгра О. Коваля. Були привітання також з канцелярії прем'єр - міністра П. Е. Трудо, лідера опозиції — Є. Т. Стенфільда, прем'єра Онтаріо — В. Дейвіса, та інших урядових і муніципальних властей. У мистецькій частині виступав вокальний секстет „Світанок" (Стефа Шимко, Ганна Якимів, Славка Шелепинська, Маруся Сорока, Маруся Івашко і Ліда Терес) та Т. Дусановський з власним репертуаром. Господарською частиною бенкету займались пані з Жіночої Ланки СУМ під проводом п-і Н. Пуравець. Бенкет закінчено молитвою, яку провів о. Т. Міненко. Після бенкету відбулася танцювальна забава.

Нова Управа КУК. Загальні Збори Відділу КУК в Торонті, відбулися 25 квітня ц. р. у приміщенні Інституту св. Володимира. Зборами проводила Президія в складі: д-р О. Бойко — голова, інж. Л. Вертипорох — заступник голови, В. Дідюк і А. Бандера — секретарі. Всі складові організації заступлено делегатами. По відкриттю зборів головою інж. Б. Максимцем, прийнятттю порядку нарад, вшануванню померлих членів, вибором Верифікаційної і Номінаційної комісій, прослухано ділових звітів членів уступаючої Управи, проведено дискусію, уділено абсолюторію і одноголосно обрано нову Управу в такому складі: д-р Петро Глібович — голова, інж. Б. Максимець — кол. голова, Іван Палка, Василь Дідюк і д-р Віра Косс — заступники голови, д-р Василь Муж — секретар, Андрій Бандера і мгр Михайло Вавришин — секретарі англомовні, інж. Евген Дуткевич — фінансовий секретар, Олекса Ройко — скарбник. Контрольна комісія: д-р О. Бойко, мгр В. Максимець, Борис Петрусів, Ілля Курман, Петро Ігнатко. Опрацювання пляну праці і прийняття прелімінара бюджету доручено новій Управі. Словом новообраного голови д-ра П Глібовича, закінчено збори, по яких Управа Інституту гостила присутніх.

Ювілей Владики Ізидора. У суботу 26 травня ц. р. відзначено дуже врочисто у „Фор Сізонс Шератон" готелі в Торонті, 25-річчя архиєрейських свячень Владики Ізидора Борецького, як також вшановано 50-річчя науково - академічної діяльности Блаженнішого Верховного Архиєпископа Йосифа — основника і ректора Богословської Академії у Львові. Бенкет був могутньою національно - релігійною маніфестацією єдности в змаганнях нашої Церкви, та любов'ю й пошаною для свого Владики. Присутність Владик з Канади і Америки були запорукою єдности нашої Церкви і її майбутності в завершенні її Патріярхатом, під проводом нашого Ісповідника Віри Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа. На особливу увагу заслуговує увага Митрополита Амврозія з Америки в його привітанні від Ієрархії УКЦеркви в ЗСА. З промовами виступали: д-р Ю. Пелех — Централя Українців Католиків і Мирянські Організації за Патріярхат, о. митрат В. Філевич — від духовенства, радний міста В. Бойчук, мгр В. Кардаш — мистецькі ансамблі СУМ. З-поміж чужих гостей привітання від римо - католицької ієрархії склав архиєпископ Торонта Покок. Від імени федерального уряду вітав міністер С. Гайдаш, який прочитав листа від прем'єр-міністра П. Е. Трудо. Від прем'єра Онтаріо передав привіт і почесну грамоту для Владики Ізидора міністер А. Гросман у товаристві мін. І. Яремка. Від словацької громади промовляв відомий бизнесмен Роман. Були також привіти від представника Мелхітської Церкви і від мадярської парафії. Українську Православну Церкву в Канаді репрезентував її первоієрарх Архиєпископ Михаїл. Слова признання і заслуг Ювілятові висловив Верховний Архиєпископ Кардинал, Їх Блаженство Йосиф, підкреслюючи надію, що так як все, Торонтонська Єпархія під проводом свого заслуженого Владики, разом із усіми єпархіями і митрополитами УКЦ зможе сказати своє рішуче слово, коли йдеться про справи Української Церкви і Народу. Владика Ювілят щиро дякував за все, підкреслюючи великі заслуги нашого Первоієрарха, який вже вдруге відвідує наші поселення, в країнах вільного світу, та є дійсним нашим патріярхом. Бенкетом проводив інж. Б. Максимець. У мистецькій програмі виступали: чоловічий хор СУМ „Прометей", дівочий хор СУМ „Діброва", під керівництвом мгра В. Кардаша, струнний квартет музичного Інституту ім. Лисенка — диригент проф. І. Ковалів, та квартет „Верховина" під проводом п-і О. Глібович. Признання і пошана для всіх улюбленого Владики Ізидора проходила як велика і сильна національно-релігійна маніфестація повної єдности УКЦеркви та її голови Первоієрарха Йосифа. На Многі Літа Владико!

Спілка Українських журналістів і СКВУ. Доцінюючи вагу Світового Конгресу Вільних Українців, який відбудеться у перших днях місяця листопада ц. р. в Торонті, Управа СУЖК вирішила фінансувати пресові конференції в Оттаві і Торонті, а також видання спеціяльного інформативного бюлетеню для англо- і французькомовної преси, які підготовляє Інформативно-Пресова підкомісія СКВУ. Голова СУЖК Н. Ріпецький і голова Організаційної комісії СКВУ М. Плав'юк відбули нараду та устійнили рекомендації СУЖК. Управа СУЖК вннасигнувала на вище згадані цілі суму 1.000 дол. Під час СКВУ першого дня СУЖК і Америки відбуде свій панель, з відповідними резолюціями для прийняття їх Конгресом.

Сторіччя НТШ. Канадське Наукове Товариство ім. Шевченка, влаштувало 3-го червня ц. р. о 4 год. по пол. у залі Свято - Миколаївської школи (Белвудс - Квін) ювілейну Наукову Сесію у 100-річчя НТШ і 25-річчя К НТШ. Сесію відкрив голова д-р Б. Стебельський, а проводив нею доц. інж. В. Мацьків. Доповіді читали: проф. д-р Яр. Рудницький, проф. д-р Я. Славутич — „Михайло Жученко — співосновник НТШ", д-р Б. Стебельський — „100 років НТШ", інж. Леоніда Вертипорох — „25 років НТШ в Канаді", проф. д-р П. Біланюк — „Вступ до клясифікації богословської мислі Григорія Сковороди". Цікаві теми доповідей і їх авторів притянули поважне число вибраної публіки.

Музичний вечір-чайок. Уже увійшло у традицію, що Музичний Інститут ім. Лисенка під проводом проф. І. Коваліва, влаштовує музичні вечорі - чайки. В неділю 15 квітня ц. р. Батьківський комітет влаштував черговий вечір у залі церкви св. Покрови. При столиках, не зважаючи на перевантаження різними імпрезами в Торонті, зібралося поважне число любителів української музики, які з насолодою прослухали скрипаля - соліста О. Коваліва, піяніста і контрабасиста З. Лавришина, віончеліста Хариті Голод, співачки - сопрано Маркіяни Дубляниці - Гузар, піяніста Р. Познахівського, гри на арфі студентки Марії Барабаш, та декілька інших талановитих абсольвентів Інституту. За роки існування окрестра зробила величезний поступ. У програму введено і виконано дуже precизно „Гопак" Мусоргського. Програма була дуже цікава, якою проводив проф. мгр Б. Голинський. Ціль влаштування постійних чайків - вечорів — це придбати відповідні фонди для створення повної симфонічної оркестри.

В. Дідюк

Попис балетної школи Стефанії Антоняк-Чаплинської



Балетна школа Стефанії Антоняк - Чаплинської

11-го травня ц. р. від 7-9-ої год. вечора у амфітеатральній залі, при вул. Елвуд у Північній Філядельфії, Па відбувся черговий попис балетної хореографічної школи балерини Стефанії Антоняк - Чаплинської. Попис — „Білосніжка", школи С. А. Чаплинської, це справжній високомистецький балет, це показ велетенського вкладу праці й творчого таланту учительок і велике досягнення у хореографічному мистецтві школи. Немов у чарівній візії, на сцені, на тлі майстерно виконаних декорацій, у світлі різноколірних рефлекторів — силюети танцюючих дітей які своєю ритмікою і витонченими нюансами танку, вводили нас у великий подив. Трудно було повірити, що ці малі діти, у віці від 6-12 років, в так короткому часі навчання (лекції відбувалися раз у тиждень), дійшли аж до такої мистецької танкової умілости.

І таку велику працю виконує наша знаменита балерина С. А. Чаплинська, яка вишколює молоді українські таланти, доводить їх до мистецького рівня та вироблює у них почуття національної гідности й любови до рідної української культури.

Увесь час, на сцені проходила дія відомої казки „Білосніжка". У фіналі всі виконавці попису танцювали далі, на сцену увійшов д-р Я. Заліпський, який привів учительку С. А. Чаплинську і подякував їй в імені батьків, а вдячні діти піднесли учительці великий кіш квітів.

У дії „Білосніжки" виступали в ролях: Королеви — Ляриса Кейгил. Дівчата: Оля Ковальчук, Юля Федук, Наталка Луцишин, Оленка Захарчук, Оленка Руда, Леся Руда, Білосніжки — Тамара Павличка, Мисливця — Ніна Тодорів. Мишки: Оленка Руда, Леся Руда, Юля Федик, Рося Ярема, Наталка Луцишин, Оленка Захарчук, Оксана Михайлюк, Маріяна Михайлюк; Карлики: Тамара Сіра, Арета Гарасимович, Аня Ганас, Ірця Білик, Орися Гриців, Реня Ганас; Грибок: Іся Андрейчук; Квітка — Дана Тодорів; Метелик — Рената Чаплинська; Павук — Оля Ковальчук; Зозулька — Юля Федик; Зайчики — Леся Руда; Оленка Руда і Джміль — Наталка Луцишин; Бджілка — Оленка Захарчук і Баба-яга — Ляриса Кейгил.

Царенко — Наталка Волянюк; Пільні коники: Уляна Заліпска, Дануся Кохановська, Таня Перфецька, Софійка Лащик, Ірця Руда, Аня Руда, Мартувя Михайлюк, Іся Антрейчук; Пташки: Марічка Щука, Ліна Ахінко, Рома Воскобійник, Христя Комановська; Павук — Оля Ковальчук.

Строї фінансували та виконали батьки учениць. Фортепіяновий супровід був в руках талановитої п'яністки Галі Мазурок.

І. П.

Пам'яті Святослави Березовської

24-го лютого ц. р. рознеслась у Детройті сумна вістка про несподівану смерть Святослави Березовської. Походила вона з Коломиї з бідної на початку цього століття родини шкільного інспектора Василя і Олени Витвицьких. У їхньому домі плекали українську культуру, зокрема музику, спів, мистецтво слова та досліджували народні звичаї. Обдарована мистецькими здібностями Святослава вже змалку зацікавилась українською культурою, а відповідна атмосфера родинного дому сприяла розвиткові її таланту. Та не тільки із цього був відомий дім п-ва Витвицьких. Мати Покійної була однією із найбільш активних жінок в тому часі на полі суспільної праці, а саме в „Українському Жіночому Кружку". Це безперечно мало вплив й на суспільні зацікавлення молодої Святослави. Ми бачимо її при праці в спортовому Т-ві „Сокіл" в Коломиї, вона є членкою хору „Боян", виступає в драматичному гуртку при Музичному Інституті.

Напередодні Другої світової війни одружується з інж. Данилом Березовським, а по війні п-во Березовські переїжджають до ЗСА і поселюються у Детройті. Початки 50-их років застають п. Святославу Березовську при громадській праці. Найперше активізується вона в Пластприяті, а в короткому часі починає працю з молоддю. Як знавець українських весняних хороводів, вона стає інструкторкою гаґілок в Пласті і СУМА, і цю працю веде так довго, аж вдалось їй підготовити на своє місце молодших, які перейняли від неї цю працю уже в 60-их роках.

Але, мабуть, більше їй по душі було драматичне мистецтво. Тому вона залюбки вивчувала з молоддю деклямації, іноді сама, або з найближчими своїми приятелями складала літературні монтажі та приготовляла їх на публічні виступи. Найбільше праці вклала з молоддю Пласту та Українознавчої Школи Т-ва „Рідна Школа" на сході Детройту, стаючи, спільно зі своїм чоловіком інж. Данилом Березовським, основником цієї школи і невтомним працівником на полі рідного шкільництва досьогодні. Зокрема підготовляла вона Шевченківські концерти молоді, у яких брали участь учні й інших українознавчих шкіл і молодечих організацій. Покійна завзято просувала думку, що в містах, де є більші поселення українців і де існують українознавчі й парафіяльні школи, — повинно відбуватись одне величне свято молоді в пошану Великого Кобзаря, в якому брали б участь учні всіх українських шкіл, члени всіх молодечих організацій і члени всіх студентських товариств.

Крім громадської праці з молоддю св. п. Березовська вела на протязі років дитячий садочок Т-ва Рідна Школа, до якого ходили діти її колишніх юначок з Пласту чи СУМА. Вона із тими найменшими, крім звичайних зайнять, підготовляла виступи.

Покійна виступала й на громадських імпрезах в Детройті (деклямації і рецитації), а в 1961 р. ми бачили її в середньовічній драмі „Дійство про кожного" (Еверимен) в ролі „Добрі діла". Драму цю ставив у своєму перекладі і режисерії бл. п. Зенон Тарнавський.

На початку 60-их років, коли до нас долетіли перші вістки про зрив нової думки в Україні, і дійшли до наших рук перші твори Шестидесятників, вона належала до невеликого гурта тих, які ці твори із захопленням читали, студіювали і дискутували. В роках 1966-1969 вона виступала з рецитаціями творів Шестидесятників в Українському Культурно-Громадському Клюбі і на сходинах Учительської Громади.

На жаль недуга серця заставила її припинити всю працю. І так передчасно відійшла у Вічність дружина і мати, яка зуміла вщепити своїм дітям українську духовість. Дочка її Христина Гнатчук є вчителькою української історії в Українознавчій Школі, а син Олег, студент університету є активний пластун.

Відійшла від нас обдарована мистецькими здібностями людина, яка свій талант віддавала протягом майже 20-ти років на службу українській спільноті, а передусім українській молоді, яку любила, в яку вірила, і якій хотіла передати свої знання у повній свідомості, що тільки українська культура зможе втримати молодь в нашому середовищі. Відійшла людина високої особистої культури, яка з'єднувала їй друзів. Тому у її похоронах взяла участь дуже численно українська громада, а передусім молодь, яка високо оцінювала Покійну саме за її громадську поставу. До глибини зворушила нас організована участь 3-ої кл. української католицької парафіяльної школи, у якій учнем є внук Покійної, Мирон Гнатчук та 4-ої 5-ої і 6-ої кляс, у яких навчаються кол. вихованці п-і Березовської зі садочка Рідної Школи. Ці останні збірно приступили до св. Тайн у пам'ять своєї кол. Вчительки.

Сьогодні Святослави Березовської немає між нами, але залишився приклад її патріотизму, її суспільної праці, зокрема праці для молоді.

Фалина Любінецька

Ювілей Меланії й Петра Базиків у Торонті

19-го травня ц. р. о 7.30 год. вечора, відзначено Золотий Ювілей Меланії й Петра Базиків.

Святкування започатковано Молебнем в церкві Успення Пресвятої Богородиці в Торонті, який відправив о. Роман Романчукевич в сотрудництві дяка Матвія Марчишина.

Опісля в церковній залі відбулось гостинне прийняття заходами дочки — Анни зятя Мирона Проданика й внуків та Ювілейного комітету: — Павлини й Івана Шкрабик, Марії Гладун та господині Анастазії Клічук.

В супроводі дружки — Павлини Спадик та рідні, під звуки оркестри ввійшли Ювілятн на залю, де численно зібрані гості з Торонта, Гамільтону, Вінніпеґу, Ґрінзбі, Монтреалю, Ляшін, і Лясаль Сейнт Кетрін привітали Ювілятів бурхливими оплесками.

Майстром церемонії був Петро Цехош, який привітав Ювілятів, а відтак попросив до слова о. Романа Романчукевича.

Опісля промовляли: Павлина Спадик, сусідка Ювілятів із рідного села Блищанка, повіту Заліщики в Галичині. Вона розказала їхню біографію. Пані Т. Мороз накреслила громадську діяльність Ювілятів в Ляшіні біля Монтреалю, де вони прожили понад 40 літ ревно, працюючи в громаді для добра української Церкви й народу, як теж вона привітала п-ва Базиків від УНСоюзу, а головно від членів 465-го Відділу, якого Петро Базик є співосновником, займаючи у відділовім Комітеті різні провідні місця.

Ювіляти є новими поселенцями Торонта, бо щойно від року переїхали з Ляшіну до Торонта й замешкали поблизу єдиної доньки — Анни і за цей короткий час з'єднали собі багато друзів та знайомих.

Усні привітання склали: донька — Анна, зять — Мирон, внуки — Луїз і Микола, Петро Каліщук з Гамільтону й Іван Ґеба з Ляшіну.

Петро Цехош зачитав телеграми й побажання, які наспіли на цей день, а головно приємно було Ювілятам, коли зачитано 4 телеграми з України від батьків п. Петра й кузинів п-і Меланії Базик. Привітальна телеграма наспіла також від провідника консервативної партії пана — Стенфільда й почесна грамота від міністра провінції Онтаріо.

Привіт і подарунок — образ Ісуса Христа від пароха Ляшіну о. Василя Бринявського, а також привіт і дарунок від парафії св. Вас. Великого в Ляшіні одержали Ювіляти. Наспіло ще багато письменних привітів і дарунків від приятелів і знайомих, які не змогли прибути на ювілейний бенкет.

Відтак Ювілятам вручено дарунок від всіх учасників — гарну українську кераміку — столовий комплект.

Опісля пані обслужили гостей вечерею і гості забавлялись при звуках оркестри.

На заклик П. Цехоша переведено збірку на пресовий фонд української преси. Збірку перепровадили пані Гошовська й Мороз, яка принесла $ 58.50, з чого призначено по рівній частині до газет: „Наша Мета", „Гомін України", „Свобода" й „Канадійський Фармер".

Т. Мороз

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

ВСЬОГО ДВА РОКИ У СВОЄМУ ЖИТТІ КОРИСТАЄ ДИТИНА З НАВЧАННЯ У САДОЧКУ ЧИ СВІТЛИЧЦІ. НАСЛІДКИ ЦЬОГО — ВСЕ. ЩО В ТОМУ ВІЦІ ВОНА ЗАСВОЇТЬ, ДАЄ ПІДСТАВУ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ. НЕ ЖАЛІТЕ ТРУДУ І ВИКОРИСТАЙТЕ ЦЕЙ ЧАС ДЛЯ ВАШОЇ ДИТИНИ.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Вечір в п'ятиріччя св. п. Є. Маланюка

Старанням Управи Т-ва Українських Інженерів Америки відбувся 12-го травня 1973 р. в Українському Інституті Америки пам'ятний вечір в п'ятиріччя смерти поета-інженера Євгена Маланюка.

Вечір започаткував словом інж. Євген Івашків, голова ТУІА, підкреслюючи літературну творчість і заслуги Євгена Маланюка для Т-ва Українських Інженерів Америки.

Доповідь п. н. „Жмут думок про творчість Євгена Маланюка" виголосив інж. Богдан Бойчук, подаючи перспективи творчости Євгена Маланюка, починаючи від його ранніх основно історіографічних поезії, через ліричні вірші, до останніх метафізичних творів. Багатогранність літературної творчости Євгена Маланюка витворює постійно живе зацікавлення в читача.

Рецитацію поем Євгена Маланюка „Біографія", „Вечір", „Нерукотворним ликом", „З сучасників", „І час настав", „Липень" і „Вічне" виконали учні студії Мистецького Слова п-і Лідії Крушельницької, в складі: Христя Дармограй, Марта Зелик", Людмила Канюґа, Рома Чопик, Оля Шевчук, Ростислав Декайло, Андрій Костів і Ярослав Шуль.

Доповідь на тему: „Євген Маланюк поет та інженер" виголосив інж. Михайло Ільків. Доповідач наголосив, що Євген Маланюк був в першій мірі поетом, і на літературному полі залишив велику спадщину, що чекає на свого дослідника. У поета був природний талант до літературної творчости. Переїхавши до Чехо-Словацької Республіки, Євген Маланюк у 1923 р. вписався до Української Господарської Академії на інженерний факультет, який закінчив з успіхом інженера-гідротехніка. З того часу почалася його професійна діяльність як поета та інженера. Він був активним членом Студентської Громади, учасником Конвенцій українського професійного руху, що тоді розвивався в Чехо-Словацькій Республіці і на західніх землях України. В багатьох етапах його життя працював в інженерній професії. З приїздом до ЗСА був активним членом Т-ва Українських Інженерів Америки, і часто доповідав на літературні теми. Євген Маланюк був також учасником міждержавних З'їздів Українського Технічного Т-ва Канади і Т-ва Українських Інженерів Америки, що відбувалися в Торонті, Канада. Він високо цінив професійний розвиток.

Численно зібрана публіка мала нагоду почути голос Євгена Маланюка з магнетофонного запису, його останню публічну промову „Слово в Роковини" виголошену в 50-ту річницю З'єднання всіх українських земель у Самостійну і Соборну Українську Державу.

Попереджуючи коротким словом про музикальність поета-інженера, інж. Іван Заяць відіграв на фортепіяні Шуберта „Імпромпту" опус 142 ч. 2 і Шопена жалобний марш із сонати-опус 35 Б-моль.

Координатором вечора був інж. Зенон Салевич.

Інформаційне Бюро ТУІА

Святочна імпреза на українському селі в Ґлен Спей

Уже в четвер в нашому селі розніся могучий гомін дзвона, що сповістив всім радісну вістку про Христове Воскресіння. Великодні торжества почалися у Велику П'ятницю 27 квітня ц. р. о 3-ій год. по пол. О. Микола Ґемберовський, ЧСВВ відправив Службу Божу та виложив плащеницю. Вірні мали нагоду приступити до св. Сповіди.

Улаштуванням Божого Гробу зайнялися Григорій Гунчак та Теодор Воробець, а прибранням його Орися Саляк.

У Велику суботу багато людей приступило до св. Сповіді та до Причастя. О 6 год. веч. зібралося багато до нововикінченої залі під церквою, де на столах розклали кошики до свячення.

На Великдень Архиєрейську Службу Божу відправив Владика Йосиф в сослуженні о. М. Ґемберовського, ЧСВВ та виголосив проповідь про плекання та зберігання наших традицій. Під час Служби Божої співав хор церкви св. Івана Хрестителя з Нюарку під диригентурою проф. М. Добоша.

Незабутнє враження викликало свячення пасок, яке довершив Владика Йосиф в залі під церквою До всіх великодніх відправ о. М. Ґемберовському служив дяк п. Петро Цюпа.

Старанням Центрального Комітету відбулося в їдальні оселі „Верховина" спільне Великоднє сніданя, до якого засіло понад 300 осіб. Владика Йосиф ділився зі всіма присутніми свяченим яйцем, складаючи при тому великодні побажання учасникам сніданку та всім мешканцям нашого українського Села та Оселі „Верховина".

Преосвященнішого Владику привітав голова церковного комітету д-р Є. Грабарчук — бажаючи йому, прочанам і всім мешканцям нашого села зі святами всього найкращого. Д-р М. Клюфас склав на руки Владики Йосифа — щирі і сердечні великодні побажання — Великому страдникові нашої землі — відважному борцеві за право нашої Церкви і народу Верховному Архиєпископові Йосифові Сліпому разом з прозьбою до Бога, щоб Боже провидіння нагородило за його терпіння патріяршою короною.

Водночас д-р Клюфас просив Владики Йосифа запросити в імені всіх мешканців нашого села — бути гостем нашого села і нашої церкви.

У цих великодніх святкуваннях взяли також участь багато наших братів, які поселилися у цих околицях ще перед Першою світовою війною. Багато їхніх дітей призабули вже рідну мову, але наша церква є євшаном зіллям для них і вони радо приїжджають до неї, бо серцем відчувають, що вона їм рідна.

Радіостанція в Порт Джевіс за старанням проф. М. Добоша передавала у Велику Суботу одногодинну Великодню програму, яка викликала велике захоплення не тільки серед нас, але і теж серед давніх поселенців, бо вони відчули, що й вони є частиною нашого великого народу.

Після спільного сніданку — молодь з осередку СУМА з Нюарку в числі 500 осіб вивела гагілки в танцювальній залі Оселі „Верховина"

На закінчення нашої великодньої програми, відбулася виграша з розісланих книжечок, яка принесла 1.200 дол., які призначено на будову дзвіниці.

Цей четвертий в історії нашого Села Великдень викликав піднесення і радість в учасників, які в молитовному з'єднанні — спільно з нашими рідними братами на рідній землі — разом заспівали радісну пісню Христос Воскрес!

Д-р М. Клюфас

ЛІВА ҐРУПА З МАРКСИСТСЬКИМИ ТЕНДЕНЦІЯМИ оформилася серед ієрархії Католицької Церкви в Італії під проводом єпископа Люїджі Беттаці, та єпископа Джіованні Францоні, ігумена Бенедиктинського монастиря в Римі. Ця група виступила в обороні своїх позицій на конференції італійських єпископів, що відбулася в Римі минулого тижня.

Ґрадуація садочку української школи в Боффало

День 3-го червня ц.р. записався ще одною чудовою сторінкою в історії малої, але живопульсуючої української громади міста Боффало. До недавнопроминулої студентської забави, полученої з інженерсько-лікарським бенкетом, яка пройшла в милій молодечій атмосфері, та забави ґрадуантів Школи Українознавства з концертом хору „Бурлаки", — посис садочка був тим радісним, ясним й теплим промінчиком сонця, який наповнив вірою й надією кращого майбутнього присутніх батьків, учительський збір, зібрану молодь та гостей.

Бо хто ж, як не батьки, з трепетом переживань ждали на цей день і хвилину, щоб порадуватися й налюбуватися своїм скарбом й потіхами, які по цілорічній праці засвідчать те, що навчились. А навчилися вони багато: обов'язку і точности щоденної участи у садочку, багато чудових українських пісень та деклямацій, рахувати та впевнено виголошувати українську азбуку. Та найцінніше й основне — їм защепилась любов до свого рідного, до чудової рідної мови.

Учительський збір в особах Пр. Сестер Служебниць з радістю приймав кожну появу та знамените виконання їхніх майбутніх школярів. З неприхованою радістю ждала на іспит вмілости своїх маленьких ґрадуантів неструджена, повна любови діточих сердець учителька Ольга Чмола. Бо іспит дітей це також її власний іспит, який, на канві цілорічної праці, мав потвердити здатність, даючи при цьому моральне задоволення та силу до дальшої праці. Вона зі своїм вродженим талантом учительки-садівнички, своїм зачаровуючим впливом у підході до дітей світу казки, є прямо незаступимою у цій виховній ділянці. Вона, як той добрий сівач, вже довгими роками без нарікань і скарг, засіває діточі серденька й душі здоровим й чистим зерном, щоб вони росли і розвивались і дали плоди — прив'язання і любов до свого рідного, до українського народу.

Прикрашена заля свіжими гілками запашної липи, аромат якої розлився приємним подихом, у вишивці і червоних квітах посередині сцени чудотворна ікона Божої Матері, а над Нею великий напис: „Пращай Садочок!" І на фоні цієї ніжно-підхопленої краси-декорації, мов прегарна китиця квітів, розмістились усміхнені личка дітей, які під проводом своєї учительки виповнили 40-хвилинну програму, зложену з чудових пісень і деклямацій, хороводів та вільноручних вправ. Кожну точку приявні принимали з одушевленням та нагороджували виконавців грімкими оплесками.

Зіркою попису був Адріян Грещишин, який, мов пільна квітка ромену серед квітучого лугу, манив своїми дотепними рухами та мімікою й сольовим заспівом у пісні „Чому так весело струмочок співає".

Привіт гостям гарно виголосив Зеньо Войчак. Добре деклямували Ірина Ващак, Христя Михаськів, Андрійко Крупа, Наталка Курляк, Павлик Стеценко та Олеся Войчак.

Споглядаючи, Божа Мати напевно благословила тих маленьких діток, які так вміло та з переживанням віддали поклін не тільки Їй, але і рідній мамі та Неньці-Україні. Всевишній певно також благословить працю вчительки садочка, бо плоди цієї праці вже видно. З цього садочку і школи повиходило вже багато учнів, які вчаться тепер по високих школах, здобуваючи високі осяги та з признанням приносять славу батькам, школі й цілій українській громаді.

Тому батьки, а особливо діти, висловлюють щиру та сердечну подяку п-і Олі Чмолі, яка вже тринадцять років віддає своє серце і знання для виховання наших найменших. Нехай кожний рік проведеної нею праці залишиться чудовим, ніколи не проминаючим спомином.

Пращайте, діти! Востаннє заговорив до вас ваш незабутній садочок. Відпочивайте та набирайтеся свіжих сил. Вкоротці ви повернетеся знову у ці шкільні мури, а в шкільній клясі вас зустріне новий клич-напис: „Вітайте діти у вашій школі, рідній церковці до щоденної праці-науки". Нехай Мати Божа вам у цьому допомагає!

Н.Н.

У Клівленді відбудуться два Делеґатські З'їзди Дивізійників

Керґонксон-Союзівка (О. Л-ий). — Цього року, незалежно від того, що він є ювілейним роком 30-річчя створення Української Дивізії і з того приводу відбуваються різні імпрези для відзначення цього ювілею, припадає також статутовий реченець для відбуття Головного Делеґатського З'їзду, щоб вибрати нову Головну Управу Братства кол. вояків 1-ої Української Дивізії УНА на чергових три роки, як теж Крайового Делеґатського З'їзду Братства у ЗСА, щоб вибрати Крайову Управу в ЗСА на дворічну каденцію.

На спільних нарадах Головної Управи Братства з Крайовими Управами Канади й ЗСА при участі численних представників поодиноких Станиць Дивізійників у ЗСА, що відбулися на Союзівці в суботу 5-го травня ц.р. перед Ювілейною Зустріччю, устійнено, що обидва Делеґатські З'їзди відбудуться разом 6 і 7-го жовтня ц.р. в Клівленді, в якому то часі клівлендська Станиця Дивізійників влаштовує також місцеві відзначування й ювілейну зустріч з приводу 30-річчя створення Української Дивізії. В цей спосіб, у З'їздах у Клівленді, що лежить більш-менш, по середині дороги, зможуть взяти численнішу участь члени Братства і з Канади і зі Сходу й Заходу ЗСА, тим більше, що західні Станиці Братства в Детройті, Чикаґо й Клівленді виявили бажання перебрати відповідальність та провід Крайової Управи Братства в ЗСА на наступних два роки.

У ході нарад, голова Головної Управи Братства д-р Мирослав Малецький з Торонта, звітував про останній етап праці Головної Управи, головно на видавничому відтинку, інформуючи між іншим, що „Історія Української Дивізії" авторства кол. начальника штабу Дивізії майора Гайке, українською мовою, вже майже розпродана (залишилось всього яких 120 книжок, які задержуться для найважливіших потреб бібліотек, шкіл чи особливо зацікавлених осіб), а ця книжка німецькою мовою має вийти друком ще цього року в одному німецькому видавництві в Німеччині. Головна Управа плянує також видати незадовго спомини інж. Романа Крохмалюка про дію Військової Управи та спогади Всеволода Будного про життя і дію вояків Дивізії у полоні в Італії. З'ясовуючи фінансові, адміністраційні та редакційні проблеми українського військового журналу „Вісті комбатанта", що їх видають разом Головні Управи ОбВУА та Братства кол. вояків 1-ої УД УНА, д-р М. Малецький підкреслив конечну потребу розробити збільшену та постійну фінансову підтримку цього майже єдиного періодичного військового журналу та поширити коло його передплатників і співпрацівників. Д-р М. Малецький, який у Підготовчій Комісії Другого Світового Конґресу Вільних Українців сповняє обов'язки голови Організаційної комісії, закликав теж членів Братства взяти численну участь у Другому СКВУ, що відбудеться в Торонті з початком листопада ц.р., а зокрема в нарадах комбатантського сектора в рамах СКВУ.

Секретар Головної Управи Володимир Гузар, відчитав звід з праці Крайової Управи Братства Канади, а голова Крайової Управи Братства кол. вояків 1-ої УД УНА в ЗСА д-р Роман Дражньовський поінформував про діяльність Братства в ЗСА, яка в останньому часі в більшості зосереджувалася на підготові ювілейних відзначувань 30-річчя створення Української Дивізії.

Щоб підготовити й справніше перевести Головний Делеґатський З'їзд у Клівленді, покликано до дії три Підготовчі комісії: Номінаційну, в склад якої ввійшли по три члени Президій обидвох Крайових Управ, Канади й ЗСА, Статутову, в складі: В. Гузар, Р. Колісник та І. Скіра, та Інформаційно-Пресову, в складі: мґр Олександер Луцький з Філядельфії, ред. Василь Верига з Торонта та ред. Любомир Рихтицький з Чикаґо.

Обговорюючи цьогорічні відзначування ювілею 30-річчя створення Української Дивізії в ЗСА спільна нарада Головної і Крайових Управ Братства прийняла, на пропозицію мґра Олександра Луцького, одноголосну ухвалу висказати подяку українській пресі за постійне й широке інформування читачів про цей дивізійний ювілей, а зокрема щиру подяку передати щоденникам „Свобода" й „Америка" та „Народна Воля" за додаткове вміщення ювілейних сторінок з цього приводу.

Ювілейні відзначування 30-річчя створення Української Дивізії в ЗСА, що почалися Конференцією-Панелем на тему „Українська Дивізія в історичному аспекті" з участю сімох панелістів 14-го квітня ц.р. в Ню Йорку, а яких кульмінаційною імпрезою була Ювілейна Зустріч на Союзівці 5-го травня з участю кол. Головнокомандувача Українською Національною Армією ген. штабу ген.-полк. Павла Шандрука та проф. д-ра Володимира Кубійовича, будуть продовжуватися в ЗСА на протязі цілого року у формі окружних та місцевих святкувань та ювілейних зустрічей. І так, під час довших вільних днів з нагоди „Дня праці", 1 до 3-го вересня ц.р. відбудуться дві окружні Ювілейні Зустрічі Дивізійників: для станиць на Сході на оселі УРСоюзу „Верховина", а для західніх станиць в тому самому часі у Чикаґо.

Ювілейний „Альманах" з рамени Крайової Управи Братства в ЗСА вийде друком восени у Видавництві Братства „Листки Червоної Калини" в Чикаґо.

Олександер Луцький

Л. БРЕЖНЄВ ХОЧЕ ДІСТАТИ ДОГІДНІ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

сті Брежнєва та президента Ніксона підписали державний секретар Роджерс та міністер закордонних справ А. Ґромико. За своїм змістом договори стосуються транспортації, океанічних дослідів сільського господарства та культурного обміну. Кожний з договорів передбачає далекойдучу співпрацю на зазначених відтинках між ЗСА та СССР, включно з ініціюванням спільних проєктів, як, наприклад, на відтинку наукових дослідів. Договір про транспортацію включає всі роди транспорту і має на меті „поліпшення на відтинку існуючої транспортаційної системи і техніки" та передбачає оформлення спільної комісії, яка наглядатиме за співпрацею на цьому відтинку. Договір про океанічні досліди має за завдання приспішити вивчення океанів, форм і метод використання багатств, які є в океанах. Договір про сільське господарство включає обмін інформаціями про стан сільського господарства в окремих країнах, про кожночасне запотребування в сільськогосподарські продукти, а також передбачає спільні досліди з метою поліпшити і збільшити сільськогосподарську продукцію.

Договір про культурний обмін має за завдання вплинути „на краще порозуміння між народами З'єднаних Стейтів і Совєтським Союзом та допомогти поправити взаємовідносини між цими двома країнами". В засаді цей договір спирається на дотеперішньому досвіді щодо такого культурного обміну, але є більше деталізований, зокрема, коли йдеться про відтинок наукових обмінів, обмін на відтинку студентів, мистецьких колективів, публікацій, виставок тощо. Програма культурного обміну охоплює період до 1979 року і включає договір про культурний обмін періоду 1974-976 років.

В дальшому переговори будуть вестися на тему міжнародної ситуації, а в першій мірі на порядку дня буде питання обмеження стратегічної зброї. В цій справі ведуться переговори в Женеві, але від домовлення на вершинах залежатиме, який вони приймуть оборот. Передбачена також зустріч Брежнєва з 40 американськими підприємцями. Брежнєв буде гостем Національної Асоціяції Фабрикантів в п'ятницю 22 червня.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВП. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА, Ч. 15.

С. Ващук, Торонто	$ 12.00
Учні Школи св. Миколая, Чикаґо	10.00
Б. Віраковський, Вайтстовн	7.00
А. Василенко, Вартон	7.00
Д-р В. Ґалан, Винкот	7.00
Н. Слук, Рочестер	7.00
В. Шмагло, Клівленд	7.00
Д-р Е. Омельський, Клівленд	6.00
М. Филь, Торонто	6.00
А. Бінклей, Коломбус	5.00
М. Медвідь, Нюарк	5.00
С. Романків, Гартфорд	5.00
Д. Шумей, Елмвуд	5.00
М. Ясінська-Мурована, Міллвілл	5.00
М. Грипич, Чикаґо	4.00
Я. Тхорик, Чикаґо	4.00
М. Вучак, Скенектеді	3.00
Я. Головач, Торнгілл	3.00
К. Гусак, Мідвей	3.00
І. Дребет, Ґіббінґ	3.00
О. Загайкевич, Кренфорд	3.00
М. Левіш, Вілліямспорт	3.00
В. Прокоп, Воррен	3.00
Т. Хомишак, Кліфтон	3.00
Д-р І. Чорнейко, Дандес	3.00
П. Винницька, Ветлегем	2.20
М. Адамович, Чикаґо	2.00
І. С. Антушак, Ембрідж	2.00
О. Байда, Аллентавн	2.00
В. Байко, Чикаґо	2.00
І. Бараник, Джансон Ситі	2.00
І. Блиха, Ґарфілд	2.00
М. Боднарук, Воррен	2.00
М. Борис, Тандер Бей	2.00
М. Вилка, Торонто	2.00
Проф. Г. Гагарін, Джерзі Ситі	2.00
І. Галичин, Маямі	2.00
В. Гачкевич, Ню Гейвен	2.00
Ю. Герасимлюк, Чикаґо	2.00
Д-р І. Гищак, Сомервілл	2.00
М. Голубець, Елизабет	2.00
В. Ґеба, Степлтон	2.00
Г. Ґолець, Аллентавн	2.00
А. Ґуряк, Брукгевен	2.00
Ф. Деменко, Вайлд Ровз	2.00
Е. Деркач, Арнольд	2.00
Г. Добровольський, Омаґа	2.00
о. Г. Домашовець, Ірвінґтон	2.00
Д. Забігач, Сідер Ноллс	2.00
М. Калавур, Торонто	2.00
А. Кекіш, Вуд Дейл	2.00
О. Кладко, Стенфорд	2.00
В. Ковальський, Стерлінґ Гайтс	2.00
Ю. Кононів, Ірвінґтон	2.00
М. Корінець, Лос Анджелес	2.00
Д-р В. Криницький, Олд Вестбури	2.00
Г. Кукіз, Парма	2.00
А. Курило, Бруклин	2.00
П. Лавринюк, Сієтл	2.00
Р. Лесів, Вудбайн	2.00
Ф. Мартинюк, Ґрімсби	2.00
В. Мельничин, Френкфорд	2.00
Д-р В. Наконечний, Вашинґтон	2.00
Т. Онуфрик, Лонґ Айленд Ситі	2.00
С. Орищин, Лейквуд	2.00
П. Остапович, Фрутленд	2.00
М. П. Отрок, Кренбурі	2.00
В. Павлюк, Шарон	2.00
В. Пасічник, Детройт	2.00
В. Прокопик, Янґставн	2.00
М. Сенько, Ню Брітейн	2.00
В. Сілецький, Лорейн	2.00
С. Слота, Вашинґтон	2.00
А. Сохоцький, Рочестер	2.00
П. Стецюк, Іст Медов	2.00
А. Стецяк, Парма	2.00
В. Стечак, Елкінс Парк	2.00
В. Сторожинський, Бронкс	2.00
С. Г. Таранко, Джемейка	2.00
В. Церковник, Пасадіна	2.00
В. Б. Чолій, Йонкерс	2.00
М. Чуховський, Віндсор	2.00
А. Шафран, Кліфтон	2.00
М. Юрків, Керґонксон	2.00
В. Ягла, Гетборо	2.00
С. Янковський, Вінніпеґ	2.00
Т. Грай, Торонто	1.20
П. Завадський, Клівленд	1.20
С. Балишак, Обурн	1.00
І. Демків, Детройт	1.00
М. Кадигроб, Трентон	1.00
Б. Кінах, Солт Сте Марі	1.00
А. Кісломед, Стерлінґ Гайтс	1.00
П. Ковалишин, Детройт	1.00
С. Панів, Каледонія	1.00
Т. Скоробогатий, Лодай	1.00
П. Теплицький, Боффало	1.00
о. М. Угорчак, Міллвілл	1.00
А. Чорній, Чесапік Ситі	1.00
С. Яловеґа, Бронкс	1.00

В СССР створено черговий „ударний фронт"

Москва. — Вся совєтська преса опублікувала повідомлення про засідання ЦК КПСС і Ради міністрів СССР, на якому винесено постанову „Про заходи по своєчасному проведенню заготівлі кормів і підготовці колгоспів і радгоспів до зимівлі худоби в період 1973-74 року". Як коментує совєтська преса, йдеться тут про „важливий документ — новий прояв турботи партії і уряду про всемірне піднесення галузі народного господарства, від якої в значній мірі залежить добробут народу". Інформуючи своїх читачів про цю постанову, „Радянська Україна" з 16 червня пише про тваринництво, як про новий „ударний фронт", одночасно навчаючи у редакційній статті колгоспників, як „використовувати на кормові цілі гичку цукрових буряків, картоплі, відходи овочівництва, а також солому, полову, відходи харчової промисловости й громадського харчування".

ВІДЗНАЧЕННЯ БАГАТОДІТНИХ МАТЕРЕЙ

Київ. — РАТАУ з 16 червня інформує про „указ" Президії Верховної Ради УССР, на основі якого нагороджено 50 багатодітних матерей, які народили та виховали десятеро і більше дітей. Всім цим матерям присвоєно звання „Мати-героїня".

ЗАСТУПНИК СЕКРЕТАРЯ ОБОРОНИ ЗАЯВИВ, що озброєння Совєтського Союзу зросло до такої міри, що оборонний бюджет ЗСА може треба буде збільшити, замість зменшувати, як це пропонують деякі члени Конгресу. Заступник секретаря Вілліям П. Клеменс мол., промовляючи на пресовій конференції 13-го червня, сказав, що він вже звертався до деяких членів Конґресу в справі збільшення оборонного бюджету, який тепер виносить 85 більйонів долярів.

„Чорноморська Січ" — „Армінія", Білефельд, Зах. Німеччина 0:3 (0:1)

Юньйон 2 червня 1973 — Свій другий успіх в турне по ЗСА, після перемоги 4:0 з професійним клюбом „Вайлдкетс" Конектикет, „Армінія" здобула цим разом з українською дружиною — 3:0. Були це 7-мі з черги міжнародні футбольні змагання „Ч. Січі" і їх „Січовики", не зважаючи на поразку, провели досить успішно. „Армінія" це відомий в Европі професійний клюб до мин. року виступав у найвищій клясі Зах. Німеччини, що нею є „Бундесліґа", з якої через „фінансово-спортові скандали був усунений до Регіональної Ліґи, групи „Захід". В грі з українськими футболістами, що в аматорській Шейфер Лізі — „Мейджор Дивізії" закінчили на II місці, гості з Европи не різнилися клясою, хоч на площі з ослабленою „Ч. Січчю" були кращою дружиною. Слабше як звичайно в дружині господарів заграв Гільґерс, II воротар, що заступав першого воротаря „Ч. Січі" Лісевича, який викогував службу в національній ґвардії. Саме з вини, помилки, Гільґерса німці, несподівано здобули ведення 1:0 вже в початкових хвилинах зустрічі. Не зважаючи на втрату перших воріт „Січовики" не розгубилися, і далі завзято змагалися і в 16-ій хвилині мали чудову можливість вирівняти вислід, коли Леонів змарнував позицію, сам на сам, з кількаметрової віддалі — замість виконати стріл перекинув м'яч в цій секунді щільно критому обороцями Фарміґі, які остаточно ліквідували небезпеку. При рівнорядній грі до перерви вислід залишився незмінним 0:1.

Більш енерґійно й швидшим темпом розпочала „Ч. Січ" другу половину. Диспонований воротар гостей, кількакратно був змушений до рішучих оборонних акцій, особливо в 69-ій хвилині коли він високим стилем оборонив сильний стріл Леоніва відбивши м'яч у ефективному стрибку з-перед правого кута воріт. Після цього легку ініціятиву перебрали гості, завдяки якій і знову нечіткій грі нашого воротаря вони здобули два дальші голі. В 77-ій хвилині м'яч із стрілу Огнянаца побував в сітці „Арміній", але суддя відсвистав „оф сайд", а в 81-ій хвилині із сильного стрілу цього ж змагуна, щасливо для гостей відбився від поперечки їх воріт. Ок. 1000 глядачів, в цьому числі більшість симпатиків „Ч. Січі повертали домів вдоволені з перебігу змагань і гідною поставою своїх любимців, що вправді програли зустріч, але гарно зарепрезентували український футбол в ЗСА на міжнародній арені.

Перед початком цих головних змагань відбулася коротка церемонія привіту гостей, що його виконав голова УСТ „Ч. Січ" — М. Стебельський в товаристві своїх заступників — В. Ткача і О. Твардовського, як теж члена Управи Є. Чижовича та менаджера М. Паливоди. Обидва капітани обмінялися пам'ятковими прапорцями.

Крім першого воротаря Лісевича в складі „Ч. Січі" бракувало теж таких чільних змагунів, як В. Каздоби, Л. Ренерея, що в цьому дні грали в професійних клюбах „Космос" і „Бруверс" в яких вони виступатимуть в літньому сезоні. Склад „Ч. Січі": Гільґерс, Ткач, Вільчак, І. Паливода, Тіно, П. Паливода, Леонів, Огнянац, Фарміґа, Ілич, Юрчак, Марущак.

„Чорноморська Січ" (юнаки) — „Армінія" (юнаки) 1:5

Вперше мали нагоду зміряти свої сили теж юнаки „Ч. Січі" з юнаками з Европи. В турне молодші гості „Січовиків" відбули вже дві гри з вибраними „зірками" стейту Конектикет і Гакенсаку в Ню Джерзі, як виграли відповідно 7:2 і 6:2

У звітовій грі подібно до головних змагань, слабо заграв воротар „Ч. Січі" — Мавро, який до тієї зустрічі виступив з невилікуваною контузією ноги. Єдиного і почесного ґоля для „Ч. Січі" здобув з вільного стрілу Петро Туркин. Склад „Ч. Січі": Мавро, Козак, Я. Туркин, Комінник, Бойцун, Серафим, Гіль, П. Туркин, Маза, В. Бакун, Лярош, Ю. Бакун, Пастушенко. Менаджер Н. Бакун, тренер Мирон Бакун.

О. Твардовський

Два брати в Морській Академії в Аннаполісі

Збігом щасливих обставин, Леонід і Володимир Небожинські студіювали разом протягом одного року в Морській Академії в Аннаполісі — дуже рідке явище.

Дістатися до однієї з військових академій надзвичайно важко. На понад 70,000 аплікантів, 5,000 дістають номінацію, а тільки 1,200 приймається до Морської Академії. Щасливо, обидва брати змогли досягнути успіхів в середній школі, а при доброму здоров'ї і заправі стали кандидатами, а після конкурсу і різних перевірок їх призначено до Академії.

Окрім знань морської справи, які підготовляють кадетів стати висококваліфікованими офіцерами морської фльоти, кожний студент вибирає ще один відділ навчання, згідно своїх зацікавлень: інженерію, менаджмент, стислі науки, політичні, мови, перед-медицину і т.п. Найкращі студенти мають змогу продовжувати свою науку в найкращих школах ЗСА і добиватись ступеня маґістра, або й докторату.

Леонід Небожинський, випускник середньої школи в Сайасеті, Лонґ Айленд, декілька разів здобував перші місця в бігу на віддаль, успішно закінчив навчання в Морській Академії і отримавши ступень бакалявра, 6-го червня ц.р. став офіцером.

Володимир закінчив цю ж саму середню школу з почестями, вступив до Морської Академії в 1972 році і успішно закінчив перший рік навчання. У цьому році кладуть найбільші вимоги і треба великої витривалости.

Леонід і Володимир провели багато років на Союзівці, були учасниками Курсів Українознавства і літніх таборів. Вони брали участь в житті української православної парафії св. Михаїла в Юніондейлі, були вівтарними хлопцями, членами молодечої організації і виступали на концертах. Володимир також співав в хорі „Гомін України", в церковному хорі і танцював в танцювальній групі св. Володимира.

Обидва є членами УНСоюзу, 327-го Відділу „Запорізька Січ".

Батьки, Феодосія й інж. Сергій Небожинські можуть бути гордими зі своїх синів. Небагато українців мають можливість бути кадетами в Морській Академії. Варто зазначити, що всі розходи і видатки (більше 70,000 дол. на одного студента на протязі чотирьох літ) покриваються скарбницею ЗСА.

Н.Н.



ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ОСИП СУРОВЯК, член УНС Відд. 1 Б-ва св. Андрія в Шамокін, Па., помер 10 березня 1973 р. на 85 р. ж. Став членом УНС 1923 р. Полишив у смутку дружину Анну, синів: Михайла і Волтера, доньок: Джін і Марію. Похорон відбувся 13 березня ц. р. на цвинтарі Transfiguration, Shamokin, Pa.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ПАНЬКО ГОШКО, довголітній член УНС Відд. 106 Б-ва св. о. Миколая в Чікаґо, Ілл., помер 3 лютого 1973 р. на 89 р. ж. Нар. в с. Дашава, Україна і став членом УНСоюзу в 1922 р. Полишив у смутку дружину Емілію, синів: Стефана, Ярослава, дочок: Мілдред, Марію-Анну. Похорон відбувся 6 лютого 1973 р. на цвинтарі св. о. Миколая в Чікаґо, Ілл.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа

ЗМІНА АДРЕСИ
ДО АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ"
81-83 GRAND STREET
(P.O. Box 346)
JERSEY CITY, N.J. 07303
ДОЛУЧУЮ 25 ЦЕНТІВ — прошу змінити мою адресу:

Моя СТАРА АДРЕСА була:
ЧИСЛО ВІДДІЛУ (якщо член УНС) ....
Ім'я і прізвище: ....
Адреса: ....
....

Моя НОВА АДРЕСА така:
Ім'я і прізвище: ....
Адреса: ....
.... Zip Code ......

ТАРЗАН, Ч. 6950. Меду й Момбай починають лікувати Тарзана



Наше дерево має сьогодні тільки чотири зрілі „матіматі", Меду. Мусимо чекати три дні, якщо вони не повернуть життя Тарзановим ногам!

Уважай на свої очі, Меду! Зле сталося, що небесна машина не привезла Тарзана зараз-зараз, як тільки злі люди зранили його!